

AMERIKOS LIETUVIS

LITHUANIAN AMERICAN

No. 52 Vol. III.

Tel. Park 6407

WORCESTER, MASS. 28 d. Gruodžio, Dec., 1916 m.

Entered as second-class matter September 29, 1914, at the post office at Worcester Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

4 cents per copy

Metas III.

Suvienytos Valst. Nusiuntė Taikos Notą Kariaujančiom šalimi. Šveicarija Tam Pritaria.

Prezidentas Wilson prašo, kad kariaujančios šalys aiškiai pažymėtų del kokių siekių jos kariauna ir praneštų kokiomis sąlygomis taikintusi. Šveicarija užgria Prezidento notą ir išreiškia norą matyti taiką greitai įvykstant. Sakoma kitos neutralės šalys prisidės prie taikos judėjimo. Anglai turėjo žymius laimėjimus Egipte. Teutonai artinasi prie rubežiaus Bessarabijos, kur rusų rumunų kariumenė traukiasi. Kalėdos ant karės lauko gana ramiai praėjo.

Karės Bėgis.

Ant karės lauko šią savaitę nieko labai svarbaus neatsibuvo. Francijoj ir ant italų bei serbų-bulgarų frontų atsibuvo tik artilerijos šaudymas ir žvalgų susirėmimai.

Rusijoj irgi taip kaip ir nieko neatsitiko. Galicijoj rusai turėjo nesvarbius laimėjimus ir kiek svarbesni mušiai atsibuvo Karpatuose. Rumunijoj buvo kuone visiškai vien teutonų viršus. Tik vieną ar dvi dienas rusai ir rumunai pavyko kiek sulaukyti teutonų-bulgarų pirmynėjimą Dobruđoj ir iš Valachijos į Moldaviją. Paskui teutonai vėl pradėjo šluoti viską pirm savęs ir jau kuone visiškai iššlavė iš Dobruđos rusus bei rumunus. Teutonai jau pasiekė Dunojų, kuris padaro Bessarabijos pietinį rubežį ir besirengdami pereiti per upę, bombarduoja šiaurinį krantą, t. y. jau rusų teritoriją. Sakoma rusų-rumunų Dobruđos kariumenė jau įsijasi į Bessarabiją, kur teutonai juos beabejo bandys vyti. Nekurie žinovai net sako, kad per Bessarabiją teutonai bandys eiti ir ant Odosos. Ar teutonam pasisektų pasiekti Odosą, tai dar klausymas, bet kad rusai-rumunai visai nieko nenuveikia prieš juos Rumunijoj tai aišku.

Iš Azijos šią savaitę nieko negirdėti bet Egipte, anglai turėjo žymių pasisėkimų. Jie atėmė miestą El - Arish nuo turkų ir kitas svarbias pozicijas netoli Palestinos rubežiaus.

Užimančios žinios šios savaitės yra tos kurios sujungtos su prez. Wilsono pasiutimu notos į kariaujančias šalis, reikalaujant kad išaiškintų koki jų tikri tikslai yra šioj karėje, ir kokioms išlygom jie sutiktų taikintis. Prezidentas Wilsonas sako, kad karė jau gana ilgai tęsėsi nepaaiškinus koks yra jos tikslas; neutralės šalys, kurios tiek daug nukentėjo iš priešastiesios karės turi tiesą žinoti kam anie kariauja ir kokiems tikslams jie siekia.

Užimančios žinios šios savaitės yra tos kurios sujungtos su prez. Wilsono pasiutimu notos į kariaujančias šalis, reikalaujant kad išaiškintų koki jų tikri tikslai yra šioj karėje, ir kokioms išlygom jie sutiktų taikintis. Prezidentas Wilsonas sako, kad karė jau gana ilgai tęsėsi nepaaiškinus koks yra jos tikslas; neutralės šalys, kurios tiek daug nukentėjo iš priešastiesios karės turi tiesą žinoti kam anie kariauja ir kokiems tikslams jie siekia.

gyventojai daugiausiai entuziastiškai pritaria Suv. Valstijom ir Šveicarijai.

ŽIAURUS MUŠIS TIES DUNOJUM.

Londonas, gruod. 20 — Ant abiejų krantų Dunojaus, ties Parlita ir pat šiaurinėje dalyje Dobruđos, rusai ir rumunai stoji bėge, ir apgyrę pradėjo smarkiai priešintis teutonau ir jų talkininkams. Petrogradas praneša, kad priešų atakos buvo atmušta ties Parlita, bet Dobruđoj, labai didelės mušis dar tebeina.

RUSAI LAIMI GALICIJĄ.

Petrograd, gruod. 20 — Galicijoj, į piet - vakarus nuo Brody, teutonai, sunkiai bombarдавę rusų apkasas, įvykdino pėstininkų ataką, bet rusų ugnis privertė užpuolikus greitai sugrįžti į jų pozicijas.

Apie linkėje Bystritza upės, į piet - vakarus Stanislaui, rusų kareiviai persilaužė per austro-vokiečių špagliuotų vielų supainiojimus ir įsiveržė į jų apkasas.

GRAIKIJOS PROTESTAS.

Athenai, gruod. 20 — Graikijos valdžia padavė sąjungiečiams protestą, už tai kad sąjungiečiai neva pagelbsti revoliucionieriams - venezelistams užimti vis naujas graikų salas, išvaryti tikrus valdininkus, ir ten įsteigti savas valdžias.

RUSAM SEKASI DOBRUDŽOJ.

Petrograd, gruod. 21 — Dideliame Dobruđos mušyje, teutonai buvo užėmę visą eilę svarbių kalnų, bet rusai, smarkiai kontr - atakuodami, išvarė juos iš nekurių naujai užimtų pozicijų.

Ant Juodųjų Jurių, rusų submarinas nuskandino 1 turkų garlaivį ir 12 vėju plaukiančių laivų.

Į šiaurę Buzeu, Moldavijoj, rusai bando sulaukyti priešų pirmyn žengimą.

SĄJUNGIEČIŲ NOTĄ GRAIKIJAI.

Londonas, gruod. 21 — Sąjungiečiai padavė naują notą Graikijai, kurioj jie reikalauja kontrolės telegrafų, pačių ir geležkelių; paliausimo "venizelistų įmestų kalbų" uždraudimo rezerv.

E. VENIZELOS.
Greek Statesman Who Wants War Against Germany.

Photo by American Press Association.

E. Venizelos, pirma buvęs Graikijos premieras, kuris labai prijaucia sąjungiečiams ir bandė įtraukti savo šalį karėn ant jų pusės; kuomet tas jam nepasisekė, jis arba jo šalininkai sukurstė revoliuciją Graikijoj. Dabar Venizelos yra įsteigęs laikinę revoliucionierių valdžią Salonikyje, kuri su apielinke yra revoliucionierių rankose.

RUSAI PRALOŠĖ.

Londonas, gruod. 22 — Po kelių dienų mušio šiaurės Dobruđoje, rusai-rumunai, kurie iš pradžių gerai laikėsi, turėjo pasitraukti atgal. Priešai, su daug didesnėmis spēkom juos smarkiai atakavo ir privertė bėgti. Teutonai paėmė 900 rusų nelaisvėn.

Rusai vienok turėjo šioj tokį laimėjimą mušyje su bulgarais. Atakuodami bulgarus ties Ibolata ežero, jie privertė juos trauktis. Didžiama bulgarų įpuolė į ežerą ir prigirė. Rusai paėmė 115 nelaisvėn.

Ant Juodųjų Jurių, rusai nuskandino du turkų motorinius laivus.

SUBMARINAS NUSKANDO.

Amsterdam, gruod. 22 — Iš Berlio pranešama, kad vokiečių submarinas — 46, nuskendo ties Francijos pa-

QUEEN SOPHIE.
Consort of Greek Ruler is a Sister of German Kaiser.

Graikijos karalienė Sofija, Kaizerio sesuo. Ji turi didelę įtaką ant savo vyro, karaliaus Konstantino ir vartoja šią įtaką pritraukti Graikiją teutonų pusėn. Sakoma, kad tai ačiū jos įtakmei, kad Graikija dar nestoja sąjungiečių pusėn, ir kad valdžia bent slapta prijaucia teutonams ir priešinasi kiek tik tik drysta sąjungiečiams.

Sofija ir Venizelos yra didžiausi priešai vienas kito.

ANGLAI UŽĖMĖ EL-ARISH.

Londonas, gruod. 22 — Anglų kariumenė vakar užėmė El - Arish, miestą 90 myl. į rytus Suez kanalo.

El-Arish yra apdrintas miestas Egipto, ant Tarpžeminių jurių, netoli Palestinos. Jis turi 20,000 gyventojų. Turkai jį laikė per paskutinius du metus, nuo tada kada jie veltui bandė pagriebti Suez kanalą. Turkai buvo labai apdrinti miesta, bet vienok nebandė jį ginti, kuomet anglų kariumenė prisitartino, ale pabėgo.

PAĖMĖ RUMUNŲ MIESTĄ.

Londonas, gruod. 24 — Teutonai ir bulgarai užėmė rumunų miestą Isakirsha, ant rytinio kranto Dunojaus. Teutonai smarkiai kovojo ties Tulcha, iš kur jie bombarduoja šiaurinį Dunojaus krantą, tai yra Bessarabijos rubežį. Jie nori gauti savo rankas Tulchos tilta, idant galėtų pereiti į Dobruđą.

VOKIEČIAI ARTINASI PRIE BESSARABIJOS.

Londonas, gruod. 23 — Vo-

kiečiai žengia labai greitai pirmyn Dobruđoj. Jie dabar jau randasi tik 13 mylių nuo Dunojaus užsilenkimo, kuris padaro pietinį Bessarabijos rubežį. Vokiečiai praneša, kad sumušė 3-čią kazokų diviziją, kuri bandė sulaukyti vokiečių pirmynėjimą. Kazokai turėjo labai didelius nuostolius ir net neteko savo komandanto. Ši kazokų divizija buvo pribuvus Dobruđon tik 6 dienas pirmiau.

Rytų Valachijoj rusai ir rumunai bando sulaukyti teutonų pirmynžengimą į pietus Rinnik Sarat idant duoti progą didžiūmai jų sumuštos kariumenės saugiai pabėgti.

NEGAVO PETROLIAUS.

Petrograd, gruod. 23 — Vokiečiai negavo petroliaus Rumunų žibalo dirvoje. Šuliniai ir dirbtuvės buvo taip sunaikinti, kad negalima bus naudotis jais per bent metą laiko. Šią žinią praneša 100 amerikonų pabėgėlių, kurie pirm karės dirbo prie žibalo šulinių, ir kurie dabar keliauja atgal į Ameriką per Rusiją.

Šie amerikonai sako, kad rumunai kareiviai sunaikino už 50 milijonų dol. savasties, kad tik teutonai negalėtų fuomi naudotis. Šulinius reikės vėl padaryti iš naujo, 10 didelių žibalo valinyčių dirbtuvių ir galybės mažesnių buvo sudeginti; žibalo, kuris pripildytų 50 tukstančių vagonų buvo sunaikinta.

Amerikonai patvirtina, kad teutonai visai nieko nelaimėjo kas link žibalo. Rumunai stebėtinai gabiai viską sunaikino. Mašineriją, jie sugrudo taip giliai į šulinius, kad ją daugiau negalima bus išimti nė šulinių vartoti.

PAĖMĖ RUMUNŲ MIESTĄ.

Londonas, gruod. 24 — Teutonai ir bulgarai užėmė rumunų miestą Isakirsha, ant rytinio kranto Dunojaus. Teutonai smarkiai kovojo ties Tulcha, iš kur jie bombarduoja šiaurinį Dunojaus krantą, tai yra Bessarabijos rubežį. Jie nori gauti savo rankas Tulchos tilta, idant galėtų pereiti į Dobruđą.

ty kalnuose. Karpatuose rusai užėmė dar daugiau austro - teutonų pozicijų o toliau į pietus, netoli Transylvanijos - Rumunijos rubežiaus, užėmė kalną.

Sulaukus trečių karės Kalėdų, ant visų kariaujančių frontų, išskyrus Rumuniją, tebeina apkasų karė ir artilerijos šaudymas. Pėstininkų mušių labai mažai atsibuvo.

KARĖS LAIVAI SUSIDAUŽĖ.

Londonas, gruod. 24 — Oficialiai pranešta, kad du anglų naikintojai laivai susidaužė laike audros šiaurės Jurėse 21 d. gruod. ir nuskeno. 9 oficeriai ir 49 jureiviai žuvo.

ANGLAI SUMUŠĖ TURKUS.

Londonas, gruod. 25 — Sekant užėmimą miesto El Arish, anglų Egipto kariumenė traukia Palestinos link, Anglai užėmė drutą turkų poziciją ties Magdadah, 20 myl. į piet - rytus nuo El Arish, paimdami kartu 1100 turkų nelaisvėn, dvi kanuoles ir daugybę karės medegos.

RUSAI RUMUNAI TRAUKIASI.

Londonas, gruod. 25 — Se Dobruđoj teutonai ir bulgarai užėmė miestelius Tulcha ir Isakcha. Rumunai ir rusai dabar tik laiko mažą kamputį Dobruđos ir gal tuoj visiškai pasitrauks per Dunojų į Dobruđą. Teutonai bando dabar paimti tiltą kuris randasi ties Machin. Pietų Moldavijos rubežiaus apielinkėje, rusai-rumunai tvirtai kovoja. Jie neteko kalno ant Buzeu - Reminik kelio, bet atmušė kitas atakas.

Ant Transylvanijos - Rumunijos rubežiaus, teutonai bandė atsimiti kalnus, kurie neseniai pateko į rusų rankas. Ilgai bombardavę rusų naujas pozicijas, jie įvykdino pėstininkų ataką. Rusai leido priešams visai arti prieiti tada puolėsi ant jų su karabinų ugne ir rankinėm granatom. Priešai turėjo pasitraukti, turėję didelius nuostolius. Pakalnės likosi apdengtos lavais. Rusai...

KASLINK TAIKOS

PREZIDENTAS WILSONAS PASIUNTĖ TAIKOS NOTĄ.

Washington, 20 d. gruodžio, Suvienytų Valstijų valdybos sekretorius Robert Lansing pasiuntė visom kariaujančiom šalimi Prezidento Wilsono notą, prašant, kad šios šalys sutiktų apkalbėti taikos sąlygas. Prezidentas Wilson aiškiai pažymi, kad jis neprašo kariaujančių šalių taikintis, nesisiulo kaip tarpininkas, tik meldžia jūjų, kad aiškiai, oficialiai ir smulkmeniškai išreikštų koks yra jų tikslas šioj karėje, ko jos geidžia, ir ant kokių sąlygų jos sutiktų taikintis. Prezidentas Wilson pažymi, kad jis elgiasi viens sau, ne užtai kad Vokietija jau siulė taikintis. Jis sako, kad senie rengėsi pasiūsti šią notą, ir ją pasiunčia turėdamas lygiai tokius pat draugiškus jausmus del vienos kaip del kitos pusės. Jis elgiasi vien vardan žmoniškumo; jam nerupi kokiū būdu taiką įvyks, bi tik jį įvyktų ir būtų aiškiai patvirtinta, kad ateityje daugiau neatsibus tokios baisios tragedijos.

Lyg šiol, sako prezidentas, visai neaišku ko kariaujančios šalys nori; abi pusės tik kalba iškilmingai apie tuos pat siekius; abi pusės sako jog nori užtikrinti savistovybę ir privilegijas mažu, silpnų tautų; abi pusės nori užtikrinti savo ateitį, abi sako jogei nenori daugiau tokios pat baisios karės ir nori sutverti lygą visų pasaulės tautų del užtikrinimo taikos ateityje. Bet apie tą viską aplamai, neaiškiai kalbama. Dar niekad, nė viena pusė, aiškiai ir oficiališkai nepažymėjo ko ji tikrai geidžia, kokių prižadų, politišku arba teritorijos permainų arba kokio laipsnio kariško pasisekimo. Ir tokiu būdu, nežinant ko kariaujantieji tikrai geidžia, negalima žinoti kaip ilgai jie kovos; kare gali dar tęstis ilgas metas iki abi pusės bus visiškai nuleistos, nubiednejusios, netikusios didžiūm savo kareivių. Bet tas tai būtų neapsakoma nelaimė netik kariaujantiems, bet visam civilizuotui pasauliui. Nėra tos civilizotos šalies, sako...

Savaitinis laikraštis "AMERIKOS LIETUVIS"

Eina Ketvirtadienis
Leidžia
M. PALTANA VIČIA

15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Prenumeratos Kaina:
Suvienytose Valstijose Metams - \$2.00 Pusei Metų - \$1.00
Kitose Viešpatystės Metams - \$2.50 Pusei Metų - \$1.25

Apgarsniau kainos ant užklauso. Antrašias:
"AMERIKOS LIETUVIS",
15 Millbury Street, Worcester, Mass.

4 Centai už Numerį.

The Lithuanian Weekly "LITHUANIAN AMERICAN"

Every Thursday
Published by
M. PALTANA VIČIA

15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Yearly Subscription:
In United States - \$2.00 6 Months - \$1.00
To Foreign Countries - \$2.50 6 Months - \$1.25

Advertising rates on application All communications should be addressed:
"LITHUANIAN AMERICAN",
15 Millbury Street, Worcester, Mass.

4 Cents per Copy.

kentėjus nuo šios karės; ne- kablegramų, (povandeninių utralės šalį turi irgi nuken- telegramų) iš Švedijos, Nor- tėti; jų padėjimas lyg šiolvegijos ir Holandijos, gi- buvo ir taip vos pakencia- riant jo pasielgimą priža- mas, bet jei karė tolyn tęsis, dant kad siuntėjai tų kableg- šis padėjimas bus stačiai ne- ramų darys ką tik galėdami galima kęsti. Tad neutra- idant prikalbinti savo val- lės šalį, ir jų tarpe Suvieny- džiaš kad pritarų Wilsonui.

Ispanija ir Pietų Amerikos respublikos sakoma irgi prisidės prie taikos judėjimo. Spauda visose šiose šalyse priėmė prezidento Wilsono notą su dideliu entuziazmu. Ispanijoje šalyse, da- riaujančiose šalyse, da- lykai kitaip stovi. Vokietija ir jos talkininkės maždaug pritaria Wilsonui ir sako iš- aiškina savo siekius, jeigu ir sąjungiečiai sutiks tą da- ryti. Anglija ir jos tal- kininkės, priešingai, nors oficiališkai dar nieko ne- atsakė, vienok labai neprie- lankiai priėmė notą. Spau- da šiose šalyse daugiausiai skelbia, kad Suvienytos Val- stijos nori užstoti už Vokie- tiją ir kišasi ten kur nieks jų nereikalauja. Jie sako, kad nepaskelbs savo siekių i- ki Vokietija nebus to pa- darius, ir kad šiaip ar taip yra pasiryžę kovoti tolyn i- ki nenužemins teutonų. Ang- lų ir italų spauda ypač aš- triai pasmerkia Wilsono pa- reikalavimą, ir garsiai pas- kelbia, kad jo nota neturės

Šveicarija pritaria Suv. Valstijom.
Washington. Šveicarija irgi pasiuntė notą visom kariaujančiom tautom; ji sa- ko, kad pilnai pritaria preziden- tui Wilsonui jo geidime, kad kariaujančios tautos ap- kalbėtų taikos sąlygas. Švei- carija toliau sako, kad lygiai prijaucia visom tautom ir kad jeigu galėtų nors kuomi patarnaut įvedime taikos. tai būtų labai laiminga. Buda- ma lyg ir sala apsupta karės bangom, Šveicarija matė kaip baisi yra šioji karė, pati daug nuo jos nukentėjo ir dabar norėtų matyti tai- ką.

Popiežius pritaria Wilsonui.
Roma. Popiežius Benedik- tas labai pagyrė Wilsoną už pasiuntimą taikos notos; tarp kitko jis sako, kad ši nota parodo, jogei Wilsonas teisingas, ir toli matantis.

Ką svetimos šalį mano apie notą.
Washington. Preziden-

paėmė daug galvijų ir sude- gino keletą arabų stovyklų. Paimdami Maghadabah, netoli El-Arish, (Egipte) an- glai kuone visiškai sunaikino garnizoną susidedanti iš 2000 ypātų ir paėmė 1350 ne- laisvių ir 7 kanoles.

PAGRIEBĖ KITĄ RUMU- NŲ MIESTĄ.
Londonas, gruod. 26 — Teu- tonai užėmė kitą svarbų ru- munų miestą, Filipechtį ir išvarė rusus iš keletos svar- bių pozicijų Rumunijoj.

TEUTONŲ ATSAKYMAS WILSONUI.
Washington, gruod. 26 — Vokietija ir jos talkininkės atsakė Prezidentui Wilsonui, ant taikos notos, kad sutinka dalyvauti konferencijoj ko- kie neutralėje šalyje, bet nepažymi taikos sąlygu. kaip prezidentas prašė. Tad atsakymas yra neuzganėdin- tinis.

Iš Visur.
ŠAUDO BELGUS.
Amsterdam. Vienuolika belgų buvo sušaudyta mieste Hasselt, Belgijoj, 16 d. gruo- džio. 44 ypatos buvo įme- sta kalėjiman o 64 nuga- bėta Vokietijon už įvairus pra- sižengimus prieš vokiečius. Dabar prasidėjo naujas teis- mas tame mieste 192 belgai yra apkaltinti špiegavime. Gauta pranešimas, kad daugelis belgų, kurie buvo pasiūsti kasti apkasas ant Somme fronto buvo neseniai užmušti francūzų kulkasvai- džių laike staigos atakos. Šie žmonės paėjo iš miesto Gand, iš kur vokiečiai ketina nusistūti dar 4000 vyrų del dirbimo ant fronto. Iš nekurių vietų, vokiečiai išgabeno Vokietijon vaikus nuo 12 iki 15 metų amžiaus. Mieste Aix-la-Chapelle, sa- koma 800 belgų buvo įmesti kalėjiman.

NAUJA LENKŲ BANKA.
Berlinas. Lenkų dideli žemių savininkai neseniai laikė susirinkimą Varšave ir nutarė įsteigti Lenkų Miestinė banką. Bendrovė turinti 300 milijonų rublių kapita- lo, po priežiura vokiečių val- džios jau buvo sutverta del įsteigimo minėtos bankos.

SAKO SOMME MUŠIS PASIBAIGĖ.
Berlinas, gruod. 26 — Per praeitas keturias savaites taip kaip ir neatsibuvo mu- šiu ant Somme fronto, Fran- cijoj; per tą laiką, vokiečiai turėjo progą užbaigti naują sistemą apsidrutinimo. Nau- ja sistema susideda iš 12 eil- ių apkasų išilgai viso fron- to. Didelis mušis kuris pra- sidėjo ant Somme fronto 1 d. liepos galima dabar sa- kyti yra visiškai užbaigtas. Ir vokiečių pasidarymas nau- jų apdrutinimų, kurie dar yra tvirtesni už senuosius pa- rodo, kad sąjungiečių pastan- gos ant šio fronto veltui nu-ėjo, sako teutonai.

ANGLAITOLYN ATAKUO JA TURKUS.
Londonas, gruod. 26 — Mes- sopotamijoj, anglai tolyn varo atakas prieš turkus; jie užėmė pozicijas į pietus ir į rytus Kut-el-Amara ir 20 my- lių nuo tenai, sunaikino tur- kų fortą Gassabs; čionai an-

ATSTATYMAS FRANCŪ- ZŲ MIESTELIŲ JAU PRA- SIDĖJO.
Paryžius. Atstatymas tų miestų ir miestelių kur- ni visokių pakietų, skry-

ju prasidėjo. Pirmutinis miestelis kurį atstatoma yra Vitrimont; jį galima atstatyti ačiu duosnumui tulos Ame- rikos milijonierės. Mieste- lis bus pakudavotas lygiai taip kaip buvo prieš karę, ir iš tos pat medegos. Prie at- statymo dirba jauni vaikinai ir seneliai, netinkami į kariu- menę. Darbas atliekamas po priežiura jaunos amerikie- tės, panelės Daisy Polk.

UZMUŠĖ BĖGANCIUS TEUTONUS.
Pekin (Chinijoj). Tris vokiečių oficialiai, kapito- nas ir du lieutenantai pabėgo iš kalinių stovyklos, Sibire, Rusai kareiviai ėmė vyti juos ir pagavę Mongolijoj, užmušė visus tris.

AIRIŲ GELŽKELNINKŲ MOKESTIS PAKELTOS.
Londonas. Nesutikimas tarp Airijos gelžkelninkų ir gelžkelių kompanijų tapo už- baigtas kompromisu. Gelž- kelninkai prašė 10 šilingų (\$2.50) ant savaitės daugiau iš priežasties augstų pragy- venimo kainų. Kompanijos sutiko duoti jiems 7 šilingus (apie \$1.75).

APKARUNAVIMAS VEN- GRIJŲ.
Londonas. Pranešama, kad rengiamasi apvaikščioti apkarunavimą Austrijos im- peratoriaus kaipo Vengrijos karalium su tokiom pat didelėm iškilimėm, kaip kad nebutų karės. Drabužiai kuriuos imperatorė Žita dė- vės jau gatavi. Juos dirbo 50 darbininkų per 14 dienų, ir jie lėšuos \$20,000. Kroatų seimas atsisakė da- lyvauti apkarunavime, nes jie nepatinka, kad iškil- mės bus taip didelės ir tiek daug lėšuos, šiame liudname karės laike.

AUSTRIJA NEJLEIS LĖPYSČIŲ.
Vienna. Austrijos Veng- rijos valdžia perleido įstai- mą uždraudžiant įgabenimą į tą šalį visokių lėpysčių — perteklių kaip tai vynu, bran- gių vaisių, šokolado, šil- kų bei aksomų, brangumynų, muzikališkų instrumentų, žaislų ir kvepalų.

APGINKLUOS VISUS LAIVUS.
New York. Čionai gauta pranešimas, kad Lloyd George, Anglijos premieras kuris pranešė kad reikės su- vartoti anglų prekybos lai- vus tautiškiem tikslam, kad visi anglų laivai bus vartojami vien gabenimui prekių rei- kalingų sąjungiečiams ka- rės vedimui arba del civiliš- kių sąjungiečių išmaitinimo ir apdengimo. Priegtam pranešta, kad didžiausi ir geriausi anglų prekybos laivai, ypač Cun- nard ir White Star linijos bus drūčiai apginkluoti; ka- dangi Suvienytos Valstijos negali priimti apginkluotų laivų į savo prieplaukas, An- glija pasiū savo laiv- vus į Nova Scotijos prieplauką, Halifax A- merikoniškos prekės bus pasiūstos iš New Yorko ir Bostono į Halifax mažais pa- juriniais laivais, ir ten bus sukrauta ant didelių laivų. Šis pargabenimas prekių iš Suv. Valst. prieplaukų į Ha- lifax daug lėšuos anglam, bet yra būtina reikalinga, sako anglai, idant užtikrinti už- tektinai maisto ir kitų daiktų del jų civiliškių ir karei- vių. Vokiečiai pastaruoju lai- ku baigia budavoti

5 submarinų kas savaitė, ir reikia išrasti budą kovoti su šiais submariniais. Apart gin- klų ant prekybos laivų, anglų karės laivai saugos prekybos laivus nuo vokiečių.

BAISI VIESULA.
Little Rock, Ark. Baisi viesula aplankė pietinę da- lį Arkansas valstijos 26 d. gruodžio; nuo 17 iki 70 ypa- tų buvo užmušta, keli šimtai buvo sužeisti ir labai daug blėdies padaryta. Daugybė namų, ypač ant ukių sug- rianta. Visi telegrafų stul- pai vietose kur audra siautė yra sugriauti.

TRUKIS UZMUŠĖ 4 YPATAS.
Tariffville, Conn. Ketu- rios ypatos buvo susyk už- muštos 24 d. gruodžio, kuomet freito traukinys pataikė į jų vežimą kuris ėjo per gel- žkelio pereinimą Floydville. Nelaimingi žmonės grįžo na- mon iš krikštynų. Iš vardų užmuštų ypātų, spėjama ar- tai tik ne lietuviai. Užmu- štieji yra: Juozas Sinkiezius, jo pati Margarita, ponis Ma- rė Savage ir Charles Satu- nas.

IŠSKERDĖ KUONE VI- SĄ ŠEIMYNA.
Minden, Ia. Kučioje, žmo- gžudžiai kurių tikslas buvo vagystė, užmušė tūl John Reeves ir jo moterį ir vyriausią sūnų, sukapodami juos su kirviu. Vaikas 5 metų ir kitas 15 mėnesių buvo sun- kiai sužeisti. Kitas vaikas, 7 m., kuris miegojo ant antrų lubų, atrado baisią žmogžū- dystę, kuomet anksti Kalėdų ryte nulipo žemyn pažūrėti ką Kalėdų diedukas jam atnešė. Pamatęs baisią re- gyklą, jis nubėgo klykdamas pas kaimyną ukininką, kur- ris pašaukė policiją. Policija po kelių valandų tyrinėjimo suareštavo tris juodveidžius.

ŽEMRIEŠUČIAI.
Suvienytose Valstijose, žemriešučiai (peanuts) yra ypač auginami valstijose Vir- ginia, North Carolina ir Ten- nessee. Žemriešučius nesunku už- auginti. Žemė ant kurios galima augyti kornus arba dynus yra tinkama ir del riešučiu, tik reikia žiu- kad nieko ten nesirastų, nuplėntuotų lukštus. Šodim mas žemriešučii prasideda kuomet jau nereikia bijoti šalno. Žemė išariama apie 6 colius gilio ir tada išakėja- ma. Riešutai yra išimti iš lukšto, nesugadinus odos ku- ri randasi aplink branduolį; du ar tris branduoliai yra pasodinti į vieną vietą, rėduo se tris pėdos vieni nuo kitų; tarpe pasodintų branduolių randasi bent 20 coliu. Bran- duoliai yra apdengti apie 2 coliais žemės. Spalio mėn., kuomet žė- riešučiai yra jau nuonokę, u- kininkas paliuosuoja žemę ir ištraukia virkščias, prie kurių kabo žemriešučiai, ir apverčia jas kad išdžiūtų. Jis atlieka šį darbą, tik kuomet diena yra saulėta ir žė- mės yra sausa. Virkščios iš- džūsta į vieną dieną ir tada ukininkas sukrauna jas ap- link kuolą 5 pėdų augščio. Virkščios stovi kugyje per kokias 3 ar 5 savaites, tada žemriešučiai yra nuimti nuo jų, sudėti į krepšius ir pasiū- sti turgan. Viena virkščia tankiai atneša net 100 riešu- čių o nuo margo žemės, jei virkščios buvo gerai da- tos, neką gaunam 40 bu

“Amerikos Lietuvis” Redakcija ir administracija linki visiems lietuviams laimingu Naujų Metų.

Apžvalga.

Paukščio greitumu skrieja laikas. Skrieja nestodamas nei ant valandėlės. Smarkiai lekia valandos, keičiasi dienos ir vienas po kitam skubiai bėga metai. Štai dar keletas dienų ir dabartinis metas, kurio dar regis taip neseniai laukėme su didėlimis viltimis, su dideliais pasiryžimais prabėgs ir išnyks praetis tamsiose amžių gludumose.

Bet pirm negu atsiveikinus negu amžinai palaidojus dabartinį, ir pirm negu su naujų viltimis sutikus Naują Metą, nenorom norisi perbėgti mintimis šio me to laikotarpį, kiekvienam norisi pažvelgti ką kiekvienam iš mūsų jis suteikė, ką kiekvienas spėjo nuveikti, su tvirtai, atsiekė.

Vienok apžvelgdami kiekvienas savo asmenišką gyvenimą, nepamirškime pažvelgti kiek plačiau ir į šių metų drauginių mūsų gyvenimą, nes jis dažnai ankštai rišasi su asmeniškuoju. Mūsų visuomenės — Amerikos lietuvių pergyvenimai, patyrimai, juk tai kiekvieno iš mūsų pergyvenimai, prityrimai, juk kiekviename visuomenės nuveikime, darbe, ar pastangoje randasi mažesnis ar didesnis krislas darbo, pasiryžimų daugelio iš mūsų.

Visiems mums įdomu todėl rimtai ir sulyg išgalės bešališkiau nors trumpais ruožais pažvelgti kas dėjos mūsų visuomenės gyvenime praėjo meto bėgyje, kad apvertinus mūsų visuomenės darbų, pasimokinus iš pada rytų klaidų, ir kad galima būtų spėti kur link mes einame ir ko galime laukti nuo ateinančio naujo meto.

Daug įdomių dalykų suteikė Amerikos lietuviams praėjusieji metai. Pačioje pradžioje, susilaukėme naujos politiškos organizacijos, — Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros, kuri pastaciaus savo idealu — lietuvių demokratizmą, daug žadėjo mūsų visuomenė. Buvo tikėtasi, kad ji inės mūsų partijų ir srovių tarpan tą lygsvarą, kuri panaikins ar bent sušvelnys negeistinus mūsų srovių santykius, primindama, kad visu pirmu esame — lietuvių darbininkai, lietuvių pramoninkai, lietuvių katalikai ar lietuvių protestonai. Kad visiems mums privalo rūpėti iš žmoniškumo ar krikščioniško atžvilgio Lietuvos žmonių gelbėjimas. Iš atžvilgio demokratizmo kova už mūsų žmonių teises, iš atžvilgio lietuvių teisės, kova už mūsų tautos, mūsų šalies teises — kova už Lietuvos neprigulmybę.

Praklini užd is stovėjo šes jaunute vi. inės srokurkia taip didži Vieton su) aip kurie p

dus tarp žmonių savo idėjas, ji bandė nevilkydama nei valandėlės suartinti mūsų sroves ir invykinti tą taip svarbią šiame mūsų momente srovių vienybę. Bet jų peršamos idėjos buvo mūsų visuomenėi taip naujos, jogei ji nemokėjo jas suprasti ar apvertinti. Pati organizacija buvo dar taip silpnutė, jogei su jos balsu mažai kas skaitėsi. Ir po didelių pastangų neatsiektą tikslo. Bjaurūs ir pragaištingi mūsų srovių santikiai nepersikeitė ir iki šiai dienai.

Kuomet vidurinė srovė eikvojo savo spēkas ir energiją, kad patraukus visus prie bendro darbo — gelbėti Lietuvą ir kovoti už jos laisvę, katalikų ir socialistų srovės, nebodamos nieko, neatsižvelgdamos į nieką įsaugino savo spēkas, platino įvairiausiais budais savo įtekme, kad ankščiau ar vėliau užgriebs ir savo rankas visą kontrolę mūsų draugininio gyvenimo. Ir ačiu tam nenuilstančiam darbu, šiandien susilaukėme tų partijų diktatorių, kurie nesidrovi statyti mūsų visuomenėi ultimatumus — nusilenkite prieš mūsų tautybas, prieš mūsų tikybines, ar klesinės kovos vėliukus, o jei ne — tai vargas jums! Te žusta Lietuva, te vargsta ir miršta mūsų tėvai broliai, ir seseris; te prasmenga žmoniškumas ir mūsų tautos ateitis, bet lai gyvuoja mūsų partijos ir jų principai!

Tokia išvaizda maž daug mūsų partijų gyvenimo šiam istoriniame ir kritiškaime mūsų tautos momente, ir toki maždaug mūsų partijų o balsiai. Kuomet mūsų tauta stovi ant slenkščio pražuties ar gyvybės, kuomet reikalinga kiekvieno lietuvių pastanga, sutartinis triušas ir pasišventimas Lietuvos reikalams, mūsų visuomenė išstumia savo priešakin vadus, kurie sukelia partijų pragaištingus vaidus ir įneša mūsų draugininį gyvenimą suirutę.

Sunkiame ir kritiškaime tautų gyvenimo laike, tautos kurios išlaikė savo gyvybę, suteikė pasauliui pavizdžius neperlaužiamo savo budo tvirtumo ir prakilnumo, parodė didžiausį pasišventimą ir gilią savo krašto, savo žmonių meilę ir ištikimybę. Graikai turėjo savo Leonidus, šveicai — Vilių Tell arba Arnoldą Winkelriedą; tirolečiai savo Andreas Hoferus, kurie aukavo viską dėl savo tautos, netik savo turta bet ir noriai dėjo ant tėvynės aukuro savo gyvastis. Tuose vadų darbuose išreiškė tuolaikinis tų tautų budas, jų idealai. Ypatos stovinčios priešakyje visuomenės juk atvaizdina tos visuomenės budą. Graikų Leonido pavidį sekė daugelis. Leonido kareiviai visi parodė tą patį budą, tą pačią ištvermę, tą patį pasiaukavimą. Tokios tautos turėjo pergalę, turėjo laimėti.

Pažvelgkime dabar į mūsų — Amerikos lietuvių darbų. Pirmiausi — į akis metasi, tai Lietuva, kurią taip didžiūnauja ir kurį kaip

vo pasišventimu, savo darbu, ir išdalies per savo duosnumą, Amerikos lietuvių surinko virš 160 tukstančių savo nuvargintai tėvynei, savo badaujantiems tėvams alkaniems broliams ir seserims. Koks didelis darbas! Koks prakilnumas! Koks pasišventimas! Koks organizavimo gabumas! Jei skaitysime Suvienytose Valstijose esama vien 150,000 suaugusių lietuvių (nors jų esama daug daugiau) ir skaitysime, kad tik vieną ketvirtadalį aukų sudėjo svetimtaučiai (nors beabejo jie suvėjo daugiau), tuomet, ant 150 tukstančių lietuvių išpuola 120 tukstančių dolerių, arba 80 c. ant kiekvieno suaugusio lietuviu. Ir tai didelė gausi auka, didžiausia Amerikos lietuvių ištesė: jod: sudėti ant tėvynės aukuro.

O del iškovojimo Lietuvai laisvės, kaip sunkiai ir su pasišventimu dirba Amerikos lietuvių! Surinkta begalo parašų po peticija — tai istorinis Amerikos Tautos Tarybos darbas. Bet kare dangi šiandien reikalaujama neprisigulmybės, o ne autonomijos todėl praisės mes ti gurban. Bet aukos. Autonomijos Fonde politiškiems reikalams suaukauta \$2,169.89. Ant 150 tukstančių lietuvių neišėina nė po du centu ant kiekvieno lietuviu. Tai kovai už mūsų Tėvynės, už mūsų šalies laisvę! O vienok tuli kalba, kad mes girdi: „Jei reikės užstatysime savo turtus, dėsimė savo galvas“... Ne, jei šiandien dedame — rytoj nereikės.

O gal mes elgėtė tauta, neturėjome iš ko? Mums geriau užstatyti visą turta, padėti galvas negu išmesti daugių negu du centu? Vienok darbai ejo gerai, reikėjo pridirbti įrankių kuriais naikino mūsų tėvynę, ir darbas buvo gerai apmokamas, Pinigai išleisti svaiginančiams gerimams juk siekia milijonų dolerių.

Mūsų vadai varžinasi už partijų viršenybę, o kultūros darbininkų kurie neštų apšvietą ir tautinį supratimą mūsų; minioms pas mus neatsiranda. Tiesa netruksta mums įvairios rušies demagogų, kurie nuolatos mokina mūsų liaudį, bet pliovonės — tai ne apšvieta ir didelė dalis mūsų liaudies miega ne suprasdama kas dedasi aplinkui jos, nejausdama jokių priedermių, miega sau ramiai liuliuojama nežinystės, fanatizmo ir prietarų.

Mūsų vadai! Nesinori tikėti, kad tos ypatos, kuriuos rškilo šiais mūsų tautos ištirimo laikais galėtų charakterizuoti mūsų tautos budą. Bet kaip prirodyti, kad ne?

Prisiminkime Chicago, Brooklyno seimus, koalicijų susivažiavimus, mūsų vadų ir vadukų intrigas, prisiminkime atsinėsimą partijų vadų į dabar šaukiamą susivažiavimą ir nenoroms prišeis abejoti kur link mes einame.

Kaip čia seniai tapo sutverta nenuilstančiu triušu kaip — kurių veikėjų bendrovos atbudavojim

Štai rodėsi suėis prie šio prakilnaus darbo visi lietuvių kad ir skirtinoms pažiūroms ir dirbė tą visiems aiškų, naudingą darbą. Nieks neišdrys prieštarauti, kenkti. Bet tie patis gražkalbiai kurie taip neseniai atbudavojimo susivažiavime grausmingomis kalbomis išdėstinėjo tautos reikalus ir skatino prie darbo, pasišventimo — šiandien pirmi pakiša tam darbui koją, ir pastoja kelią. Daug atsieksime nuolatos griaudami ir trukdydami pradėtus darbus!

Matant panašius dalykus, bangu žiūrėti į mūsų tautos ateitį, nedrašu spėti ką neša mums rytojūs, nes jis visuomet suteikia tą, kas kuo yra vertas, kas ką užsielpno.

Vienintėlė viltis tai Lietuvoje vargstantiuose mūsų broliuose. Gal but tas vargas, tos sunkenybės gyvenimo užtartos jų budą, pasitumės juos prie pasišventimo, prie prakilnumo. Tik tarpe Lietuvos sodžių griuvėsių, nuteriotuose Lietuvos laukuose, tarpe išnaikintų girių, tik tarpe šių bausių Lietuvos vaizdų gali atgimti lietuvių dvasia, atpirkta žmonių kančioms, nuplauta žmonių asaromis — tyra, prakilni, galinga Lietuvos dvasia...

Tikėkime ir nenustokime vilties...

NAUJOSIOS ANGLIJOS LIETUVIŲ DOMAL

Labai prašau, kad sėkančių visų vietų, kaip New Haven, Waterbury, New Britain, Conn., taip-gi Worcesterio, So. Bostono, Cambridge, Montello ir Lawrence Mass., Providence, R. I., Nashua, N. H. ir Lewiston, Me., mano prakalbų rengėjų taip-gi gerų žmonių kad tose minėtose vietose sutvertų komitetus ir vienytų žmonis į draugijas kurios mokėtų mėnesines mokestis del lietuvių nukentėjusių nuo karės.

Jūs gerbiamieji, kurie duodate per koznas prakalbas del Tėvynėje vargstantiųjų, jūs duodate ir del Gelbėjimo Fondo, duodate ir del Tautos Fondo ir del Šelpimo Fondo, duodate ir del Tautos tįs žmonės duoda visur. O tie kurie niekur neduoda dar trukdo tiems kurie aukauja ir maitina jų brolius ar tėvus.

Todėl, geriau būtų padaryti mėnesines mokestis, — po vieną dolerį, kitas po 50 ar 25 c., kurs kiek išgali lai mokaa ant mėnesio ir tada matysime kiek lietuvių nemokėjo ir nemoka, ir kad tie daugiau siai rėkia.

Prie panašių draugijų privalo prisidėti kas tik save laiko už lietuvių. Tu, broli, ar sesuo, daugiau neišmokėsi kiek šiandien išmoki tai tau dar geriau prie panašios draugijos prisidėti.

Panašios draugijos jau susitvėrė Binghamtone, Albany, Shenectedy, Amsterdam, Niagara Falls N. Y., Cleveland, Dayton, Ohio., Grand Rapids Mich.. Butų labai geistina ir naudinga kad šios draugijos susitvertų ir minėtose vietose. Aš noriu tikėti kad tas įvyks.

A. M. Martus.

NAUJŲ METŲ NAKTIS.

Pas ukininką Guduką stuboje tamsu; nors žiburyš neva degė bet dumų pilna stuba prirukta ligonio lankytojų, taip, kad ant vieno suolo sėdint, nesimato kas dedasi ant kito suolo. Kampe, prie pečiaus, ant lovos gulėjo ligonis, tai buvo senis Gudukas, apie 60 metų, silpnas, sunykęs, senelis, veidai įdubę, pabalę, baltesni už jo žilus plaukus; tik vakar apsirgo bet šiandien jau labai silpnas. Rytoju laukia kunigo atvežant. Antrame kampe priruktos stubos, ant lovos gulėjo jo sunus su motere. Miegojo abu kaip užmušti. Mat, vakar permakti negalėjo nė akių sudėti, — reikėjo daboti ligonis, kuris tik ką apsirgo sunkia liga.

Ant pečiaus miegojo tar naitė su dviem mažais vaikais. Visi nuvargę, palisę, tad gulėjo ir tie kaip negyvi.

Prie stalo, sėdėjo tris vyrai tarpe 50 ir 60 metų amžiaus; visi traukė po didelę pypkę idant nebutų taip nuobodu sėdėti. Jie buvo atėję aplankyti Guduką, prisizadė jį papilnevoti ligonį iki ryto ir ko reikalams jam patarnauti. Mat, visi keturi kartu užaugo draugavo.

Lauke, vėjas lyg pasiūtęs. Šaltis, net tvoros braška. Stuboje tylu.

Ligonis, retkarčiais pasiju dina, pradeda kalbėti lyg norėdamas kaž-ko prašyti, bet dumai pradeda jam listi į burną ir jis vėlei nutyla.

— Kas-zin, tarė vienas iš lankytojų, ar jis sulauks Naujų Metų?

— Valia Dievo, atsakė ant rasis, dar nėra visiškai blogas. Svarbiausia, tiktais, kad nors sulauktų Naujų Metų ir kunigo atvežant.

— Su smerčia juokų nėra, tarė trečias. Ji nepaiso ar žmogus nori ko sulaukti ar ne; atėjo laikas, ana ir ima kas yra jos.

— Ar atmenat anos metus, tėsė toliau savo kalbą, kaip mūsų nabašnizkas ponas rengė ant Naujų Metų puikią puotę; susiprasė iš apylinkės dvarų ponus, ištaisė gražiai savo palocius ir jau tikrai manė sulaukus svečių pasilinksminti. Bet štai ant rytojaus tarnas atranda poną negyva gulinti lovoje, nė nenusirdžiusį. Po to, višaisp buvo kalbama. Vieni tvirtino kad jo tarnaitė užrodino jį, įpildama nuodų į rbatą už suvedžiojimą jos; iti sako, kad jis pats užsiuo dino. Bet aš manau, jogei niekas jam nieko nepadarė, tiktais atėjo toji valanda ir mirė.

— Tas dar netaip svarbus atsitikimas, tarė pirmasis, kuris per tą laiką pypkę burį ištraukęs iš lupų ir žingei džiaul klausė pirmo pasakojimo, bet dabar pradėjo išnauju kimštis tabako į pypkę. Tuom laiku ligonis raitėsi po lovą kalbėdamas kaip išgalėdams per sukėpusias vandens. Dieve mie sulaukčiau

ryt dienos, Naujų Metų ir kunigo!

Kiek kartų išsiziūdavo, atverdavo lupas ligonis, tiek kartų prirukytieji dumai dar daugiau lysdavo, ir labiau nusilpnindavo taip, kad balsiai visiškai negalėjo kalbėti, ir kuo tolyn tuo silpnynėjo.

Lankytojai, pypkes iš naujo užsirikę atsikrankštavę, nusispjovė. Pirmasis tolyn tėsė savo kalbą.

— Nemunaityje, 15 ar 16 metų tam atgal, tulas klerikas pasirengęs buvo per Naujus Metus priimti primiciją, pirmą mišią; Nemunaičio klebonas suprasė daug kunigų iš aplinkės, rengė didelius pietus ir... prieš dvyliką val. nakties, tas klerikas... numirė. Tad koks čia nuostabumas butų jei Gudukas, paprastas žmogus mirtų...

— Bet vyrai, tarė trečias, lankytojas, kuris visą tą laiką klausydams anų dviejų pasakojimų lyg ir snaudė. — Mes čia kalbame, o su ligoniu ne žinia kaip galėjo atsitikti, juk mes per dumus nematome, ką jis veikia, girdėti vėlei nieko negirdime už savo kalbėjimo, turbūt labai silpnas.

Tai pasakęs, priėjo prie lovos ir pridėjo ranką prie ligonio krutinės. Tada pasigirdo šauksmas:

— Vyrai, mes atėjome ligonio atlankyti, bet ligonis jau negyvas.

Visi tris šoko prie ligonio, pradėjo čiupinėti, prisinešę aprukusę lemputę prie lovos bet Gudukas gulėjo jau sustingęs...

Jis nuo prirukytų dumų užduso.

MURAGAS.

ŽINIOS IS WASHINGTONO.

(Prisiūsta.)

Raudonasai kryžius ir lietuvių Diena.

Centralinio Komiteto posėdyje atsibuvusiam 30 d. lapkričio, išrinkta p. Lopatta ir kun. Bartuška važiuoti Washingtonan prie Raud. Kryžiaus, kad susitarus su juom pasiūsti Lietuvon per Svedų - Lietuvių komitetą Svedijoje \$50,000. Globai \$2,000 ir Lithuaniai \$10,000. Mudu nuvažiavova Washing tonar 12 d. gruodžio ir paridirbė Raudonamjame Kryžiuje ištisą dieną priejome prie sekančių rezultatų. Paaškėjo, kad Raud. Kryžius turi keblumą, kas link Svedų - Lietuvių komiteto, Centralinio Vilniaus komiteto ir išpradžių turėjęs siektiek neaiškumą su Lithuania. Šie visi Raudonojo Kryžiaus dvejojimai, paėjo iš denunciacijų iš pusės p. Gugio, Socialistų Šelpimo Fondo pirminko. p. Gugis laiškė, kuri rį mačiau Raudonamjam Kryžiuje, denunciuoja Svedų - Lietuvių komitetą R. Kr. kaipo p. Yčo padarą, ir kajo po toki, kuris nieko nenuveikė ir neturįs lietuvių visuomenės užsitikėjimo. Skundžia p. Gugis ir Vilniaus komitetą nukentėjusiems del karės šelpti, pa kanti mo

kyklas ir neduodantį duonos badaujantiems. Tam pačiam laiškė giria Agronomijos draugiją, kuri anot apono, turi visišką kredita, ir kurių narys (aš pridursiu ponas Jonas Vileišis pirminkas) pasodintas, tos pat vokiečių valdžios į cypę. Bet tiek to, kas link tos minėtos draugijos kredito. Mes jai napavydime geros renomos. Tik kam girti save, peikiant kitus. Jug tas elgimasis yra daugiau, negu neskanus dalykas. O juo labiau nevertėtų socialistams peikti tą draugiją, kurioje išvien ikišioliai visgt sugyveno visų partijų žmonės ir darbotavosi pasekmingai Lietuvos labui. Ar-gi p. Gugis yra toks naivus žmogus, kad jįsai skusdamas Centralinį Vilniaus Komitetą (šis vardas ne oficialis) manė, kad Raudonasai Kryžius pašius visus pinigus Agronomijos ir teisių draugijai? P. Gugis ir socialistai turi teįsimpatizuoti daugiau Agronomijos draugijai, negu kuriaui nors kitai, bet neturi teisės šmeižti Vilniaus lietuvių komiteto, kuris nenuko nei vieno margo žėnes užimtoje Lietuvoje kiekvių valdžia, del labarantamų motyvų, ne niekam pirkti žemės. sybė, kad lietuvių kpm' N. del k. šelpti savo užlaiko keletą t našlaičių, juos rėna ir mokina (n-tas Biržiška neatmokyti). To pavnimam komitetui Matyt, nekokia ši Gugis, kad pavydi našlaičiams - kudikėliams, Lietuvos vilčiai, kąsnio duonutės ir žinių pluočko. Siuomi turiu pranešti p. Gugiu, kad ir socialistai, kurie priuguli prie Agronomijos draugijos, gavę nuo Administratoriaus Michalkevičiaus 8000 rublių, uždėjo vieną ar porą mokyklų. Taip man kalbėjo vienas Vilniaus socialistas. Ir niekas negali peikti socialistų pastangų mokyti ir lavinti vaikų. Iš p. Gugio skundo aiškiai matyti, kad jo paminta ir sugėdinta taisyklė: — Negeisk artimui to, ko pats sau nenori. Jug ir p. Gugis nenorėtų bemokslu — idijotu likti. Kas butų iš Lietuvos vaikų sužvėrusių — nemokančių nei skai tyti nei rašyti? Jeigu taip, tai kam reikėjo krakodiliaus asaras lieti ir skusti Raud. Kryžiu lietuvių pastangas mašaičius vaikelius mokyti? Naminius reikalus ir vaikus negražu išvilkti prieš smetintaučius; kad p. Gugis butų išėjęs tautišką lietuvių mokyklą, butų gal nepasielgęs taip netaktiškai akyse svetimtaučiu.

P. Gugis nieko nežinąs apie Lithuania? Keista! Tas žmogus turbūt neskaito nei lietuvių laikraščių, kuriuose labai apščiui buvo žinių apie Lithuaniaus veikimą. Galiu jam priminti, kad minėtoji draugija užsiima išimtinai lietuvių nelaisvių (Vokietijoje ir Austrijoje) šelpimu. P. Gugis, denunciuodamas Lietuvos komitetus, gal patsinsis, sakydams, kad p. (Tasa ant 7-to puslap.)

PO MEDŽIU.

Gerbiami broliai ir seseris!

Sveikinu jus su Naujais Metais, linkėdamas jums sveikatos, laimės ir išteklių. Kiekvienas mūsų brolis ar sesuo, kurį vargas aplankė arba koki nepasisekimai pareitais metais, tegul buna laimingais, tegul juos palinksmina laimės žvaigždė, kuri blykso toli, toli, kausumatoma.

Reičias bausių nelaimių semetas praslinko pro ir liekasi tik mūsų ntyje, kaip metas karjerotojas žmonijos, naujas turtų ir turtis mums prapulit. Mes jam sakome, su senasis, mete pik Tavyje niekas nevės, tu vien tik ras žmonijos. Tusunų ištempei iš šilido ir nuvedei į mir-

es g. abes, tu tē juos 'kan-kinai šalčiu badu. karščiu, baimė ir numarina, sukroviai į didelius kapus ir palikai. Nė gimdytojai, nė broliai, nė seseris, nė moteris nė maži kudičiai nematė tavo bausias darbo. Tu ne vieną motiną ir tėvą nuvarėi į grabą iš širdies plyšimo del savo numylėtų sunų, kurie žuvo ant plačių karo laukų.

Bet gal mės klaidingai apkalbame tave, tu senuti? Gal mės klaidingai manome apie tave, nes tu ir daug gerybių mums suteikėi, vasara tavo buvo maloni, saulutė švietė gražiai, augo visoki turtai ant žemės ir mės pripildėme aruodus su jais. Visą ištisą metų tu mus mokinai, rodydamas bausis atsitikimus, dieles nelaimes, ir rodos su pirštu grumdamas sakei:

"Sergėkitės, vaktuokitės, matote kokia baisi nelaimė paeina nuo jusų ištvirkimo. Tu mažas vaikelis susiprask, kad tu neisi kas kitas kaip tik kudičis tavo gimdytojų, tu jaunas neprityręs pasaulės, žiurėk, žengkie tiesiog į gyvenimą, prisilaikydama rankos savo gimdytojų, eik ir tyrinėk, klausk ir įsi-dėmėk gyvenimą, kad išmoktum maitinti save apdenkti, užlaikyti save sveiku ir mokinkis kitam pagelbėti. Jeigu tu neklusysi savo tėtū-šio, savo motinos ir pakliusi į blogą kompaniją, kur tu atsidursi, kur busi? Laukia tavęs bloga ateitis.

"Tu jaunas jaunikaiti ir panele, kurie jau pradėdate savo gyvenimą, imk ir semk sau didelį pamokinimą iš se-

no meto, kuris parodė mums uždengtas pasaulės bausenybes, ir mokinkis, atmindamas, kad jaunos tavo dienos reikia suvartoti geriau, ne vien sportišku gyvenimu, bet prisigatavojimu prie tikro gyvenimo. Tu dabar gražus kaip obuolys, pilnas jaunų pajiegy, tu bėgi pasigirti, pasiaugštinti, puošdamas save visokiais žibalais pamiršti, kad jaunystė kaip trumpa vasara praėis, pranyks kaip ukas, tik pasijusi kad jau praėjo. Bereikalo dalis gyvenimo nubėgo dovanai ant jaunų dienų tuščių bėgiojimų, tuščių ginčių, pasijutai kad jau ateina tavo gyvenimo ruduo o tu nieku dar neprisirengęs, nieko gyvenimi- ni nesutaisęs. Kaip sutiksi tolesnį gyvenimą, tu nežinai. Šaltis, alkis, neprisirengimas, nupuolimas vi- same sunkiai atsilieps ant tolesnio gyvenimo, budami bėdoje, varge, busime silpni ir mažas vėjalis mėtys ir blaškys mus kur norės".

O tai delto mus blaško, kad mės jaunose dienose pradėdžiame laiką netobulindami savo protą, savo rankas ir visus muskulus prie gyvenimo, bet bėgam paskui tuštybę, pakol nepaima mus į savo glėbį vargas. Kada vargas pats ima mokyti, tada mės pradėdam atminti, kad kaltė yra mūsų, kad gyvename neprisirengę, esame silpni, žiauram gyvenimui į akis pažiūrėti. Ką veikia mūsų tėvai ir motinos, kurie mėnesį pabuvę poroje jau pasensta ir skundžia si ant vargų savo gyvenimo. Ir jie tik taikosi, kiek galėdami suraginti save tai žodžiais, tai bonkelėm, kad palengvinti savo gyvenimą, kad užmiršti sunkų augini- nimą savo vaikų. Įaugintas nuo jaunų dienų pasididžiavi- mas, dar kenkia net poroje moterei su vyru gyven- ti, vieno tuščia ambicija smerkia antrą, pekla žydi kuone kiekvianame name. Nėra kada jiem parodyti kelio. O neprirengti vaikai buna neprirengti prie- nieko.

Gyvenimas taip ir eina be prisirengimo, be rupeščio, kuris žmogų daro tinkančiu visur ir visame. Neatbolnumas vaikelio, neatbolnumas jaunimo ir neatbolnumas tėvo su motina padaro visas nelaimes ir sukelia bausius vargus pasaulėje. Iš to kyla ir politiškas tautų nesu- sipratimas ir naikinimas pa-

saulės.

Delto gal senas metas, kartu bausis mums, bet kartu ir labai pamokinantis. Jis sutramdė visus mūsų plenus, apmainė takus gyvenimo ir privertė atsakyti nuo gyvenimo, o žiūrėti į nelaimes, kad pasimokintume ant toliau vesti gyvenimą rupestingiau. Kaip kudičiai, kaip jaunikaitiai, kaip tėvai ir motinos, kaip ukėsai šėlies kurioje gyvenime. Kad nebutume silpnais, kokius pusto kiek vienas vėjalis, kur nori. Kas nori, taip mus palenkia prie savo naudos, kas nori taip mus vartoja kaip įrankius politikoje. Jie taip mus sukina, kad mės jiem užvė- ją darytume o save pastatytume ant pavojaus.

Štai stovi prieš mus naujas metas, kaip gėlė neatsi- darius, sveikiname mės jį ištiesę savo rankas ir turėdami viltį, kad jis mums daug gero žada. Jau karės skausmas baigiasi, netrukus jos galas turi ateiti, bent turime viltį savo dėti. Kad šis naujas metas kaip jau sustab- dys, užtekės saulelė linksmybės pasaulyje. Bet mės mės, mieli broliai ir seseris, turime pradėti naują metų rupestingiau: kaip vaikeliai, turime sakau būti vaikeliais mūsų gimdytojų, kaip jaunikaitiai ir panelės, turime įdomaui lavintis ir rengtis prie gyvenimo tolesnio. Kaip tėvai ir motinos, turime rupintis tvirti gyvenimą, kaip tik galėdami paveizdinga, kad neišaugintume savo vaikų sunkeny be pasaulės. Kiekvienas turime rupintis ukėsystės reikalais, tais reikalais, kurie rėdo mūsų šalį, kurie turi savo rankoje mūsų visą gyvenimą. Kad atrastume kas- taro mūsų gyvenimą var- gu ir kad išmoktume jį p- taisyti; kad karės neįvytio- pasaulės daugiau niekados, į savo kruvinus vystyklus. Taip sveikiname mės, mieli broliai ir seseris, šiuos naujus 1917 metus. Jeigu jusų nuo- monė taip sutinka, duodu jums ranką ir širdį, kad mės po medžiu stengsimės ateinančiuose metuose auk- lėti malonų įspudį, kuris ves mus prie dorybės ukėsystės, ir viso kas tvirtų ramybę pa- saulėje.

Nuo pradžios 20-eto au- to mobiliniai suv- 111 y- patų Phila-

Įvairumynai

Daugiau negu 36 milijonai 600 tukstančiai bačkų petroliaus buvo suvartota kaip kuras dėl lokomotyvų šioj šalyje.

Valstijos Wisconsin viršiasias teismas neseniai patvirtino įstatymiškumą miesto Milwaukee 8 val. darbo dienos įstatymo. Sulyg šio įstatymo, visi miesto samdininkai ir visi darbininkai kontraktorių dirbančių miesto darbą neturi dirbti daugiau kaip 8 val. ant dienos.

Ponas ir Ponia Edward A. Sharp iš Chicago turi didžiausią šeimyną tame mieste. Jie turi net 17 vaikų. Reikia \$3. del nupirkimo mėsos ant vieny pietų šiai šeimynai; jie taipgi suvalgo 4 kepalus duonos ir peką bulvių ant syk. Šeimyna ant dienos suvartoja 10 kvortų pieno.

New Yorkui truksta darbininkų. Du metai atgal šiuom laiku, gatvių valymo komisijonierius, buvo paėmęs vardus 40,000 darbininkų, kurie vėliau turėjo būti pašaukti prie nuvalymo sniego. Praeitą metų jau tik 15,000 vardų turėjo. Šiemet randasi tik 1,500. Ir priegtam dar 500 paprastų gatvių valymo darbininkų ap- leido šį darbą del pelninges- nių užsiėmimų dirbtuvėse.

Ant salos Ceylon, kurios ap- pielinkėje daug perlų randa- si, didžiausi perlai verti nuo \$200 iki \$250 už viena. Europoje arba Amerikoje tie patys perlai parduoda už trigubai arba keturis syk- tiek.

Po iškepimo, jautiena, ku- ri kuomet žalia buvo svėrė 100 svarų, sveria vos 67 sva- rus.

Tulas Wilbur Workman iš sigelbėjo savo gyvastį, kuomet suvėk išplovė mėsas iš savo kojos, aplinkui vietą kur barskanti gyvatė buvo įj ikandus. Padaręs šią operaciją su paprastu kišeni- niu peiliuku, jis aprišo žaiz- das skepetaite. Jeigu jis būtų laukęs iki pagelba pri- bus — t. y. nors valandą, jau būtų buvę pervalu ir jam būtų reikėję mirti iš kraujo užnuodiniamo.

Italijos karalius Victor Emanuel turi puikų rinkinį pinigų, senovės ir dabartinių laikų. Rinkinyje randasi 20,000 įvairiausių rušių pini- gų.

Tarp augščiausių pasaulės medžių reikia skaityti Aust- ralijos eucalyptus medį, ku- ris užauga iki 500 pėdų augš- čio.

Pietų Amerikos skruzdės yra didžiausios ir darbščiau- sios visoj pasaulyje. Brazilij- joj, jos iškasa tunelius net trijų mylių ilgio.

New Yorke bus pastatyta naujas hotelis, kuris lėšuos net \$15,000,000.

GRAIKIJA.

Ziloje senovėje, žmonės vadina Graikai lošė labai, labai svarbią rolę. Sulyg pasku- čiausių istorikų ištirninėjim; jau taip senei kaip trys ar keturi tukstančiai metų prieš Kristaus gimimą, žmonės tos pat rasės kaip vėlesni graikai, pažino gana augštą civilizaci- ją ir lošė žymią rolę dalykuose tų žemių, kurios turi pajures an Egė- jaus bei rytinių Tarpžeminių jurių. Tie žmonės, tiesa, vadinosi įvairiais vardais, bet vienok tai buvo protėviai vėlesnių graikų kuriems jie paliko savo civilizaciją del dar didesnio išstobuliniimo. Labai žingeidžios liekanos šių žmonių dar ir dabar randasi ant salos Kreta, Mažojoj Azijoj ir pačioj Grai- kijoj bei ant nekurių Graikijos salų.

Nuo jau labai senų laikų, šie žmonės buvo labiausiai civiliziuota gentė Europoje, o vė- liau, jie pervižijo civilizacijoj ir vakarų Azi- ją bei Egiptą, nuo kurių šalių, senesniuose laikuose, patįs graikai buvo daug išmoke. 5- tame šimtetyje prieš Kristaus gimimą, graikai abelnai imant buvo pirmutinė pa- saulės tauta, kas link civilizacijos, turto bei kariškos galybės ant žemės ir ant jurių. Grai- kų kolonijų radosi visose dalyse tų laikų graikams žinomos pasaulės ir tos kolonijos buvo dar galingesnės ir už pačią seną Graiki- ją. Tarpžeminės bei Juodosios jūrės buvo tik graikų ežera, ant kurių tukstančiai jų laivų plaukiojo.

Bet nelaimė, graikai, kurie nuo pat pradžios jų istorijos gyveno pasidalinę į skait- lingas valstybes — valstybėles, nesutiko tarp savęs. Kovos nuolat ėjo tarp valsty- bių, tarp valstybių ir kolonijų ir tarp pačių kolonijų; šios kovos buvo be mielaširdys- tės, pergalėtojai, tankiai išskersdami arba vergijon paimdami visus gyventojus ir vi- siškai sunaikindami apgalėtus miestus. Net- tik to, bet kovos ėjo viduryje valstybių, arba geriau sakant miestų, nes miestai lošė visą svarbą graikų istorijoj. Graikai buvo ir yra labai demokratiški žmonės. Bet šis ypati- škos laisvės bei demokratiško valdymo troš- kimas, tankiai išėjo net iš rybų; graikai vėl ir vėl atsiskaldė klausyti kad ir gabiausių geriausių vadų, bijodami kad tie geidžia pa- veržti jų laisvę; jie vėlyk pasiduodavo ir ran- kas nekiausių demagogų, kurie tik mokė- jo saldžiodžiauti. Šie vidaus nesutikimai ir morališkas ištvirkimas, kuris vis užpuola per daug civiliziuotas ir turtingas tautas, bu- vo priežastis graikų nupuolimo.

Apie viduryje 4-to šimtmečio, jie pateko po viršenybe macedoniečių, tautos kurią graikai laikė už barbarišką bet kuri buvo gana daug persiėmus graikų kultūra. Nau- ji graikų valdonai, Pilypas, Macedonijos ka- ralius, o ypač jo sunus, Aleksandras Didy- sis, buvo išauklėti graikų kulturoje ir dirbo vien praplatinimui tos kultūros. Aleksan- dras, kuris su pagelba graikų apkariavo vi- šą vakarų Aziją ir Egiptą, ir turėjo vieną iš didžiausių imperijų ką pasaulis kada ma- tē, kur tik jis ėjo bandė skeisti graikų civili- zaciją, taip kad iki šiai dienai, graikų kultu- ros įtekė Mažoj Azijoj, Sirijoj bei Egipte, aiškiai matosi.

Alexandriui numirus, jo imperija tuoiaus subyrėjo. Graikai po senovės pešėsi tarpe savės iki 146 m. prieš Kristaus gimimą pa- teko į romėnų rankas. Graikai ilgai ir tvir- tai priešinosi romėnam, bet stoka vienybės ir abelnas nupuolimas graikų, neleido jiems pasekmingai kovoti. Numalšindami Graikiją, romėnai sunaikino vieną iš pu- kiausių jos miestų, Korinthą, ir pardavė gy- ventojus į vergiją, kaip pavizdį kitiem graikam, kad būtų paklusnūs. Nors romė- nai su paniekimu žiūrėjo ant pačių grai- kų, jie labai gerbė jų kultūrą, tad abelnai imant, nelabai žiauriai apsiėjo su graikais. Vienok graikai daug nukentėjo po romėnų viršenybe, labai nubiednėjo ir jų skaičius, ir taip nedidelis, labai sumažėjo. Neramūs graikai tankiai dalyvavo sukilimuose prieš romėnus arba kovojo už vieną tai kitą parti- ją, kuri draskė Romą, ypač paskutinėse Ro- mos republikos dienose. Iš priežasties to, ir tankių badų, kurie aplankydavo nelaimin- gą šalį, dideli pločiai Graikijos liko visai pu- sti, be jokio gyventojaus, ir romėnai apkolo- nizavo šias vietas italais kolonistais. Tu- gelis senovės garbingų graikų miestų tuo- tarpu buvo visai nusilpnė-

garbės nevienas iš jų buvo vien kruva griu- vėsių.

Neturėdami daugiau vilties atgauti lai- svę, graikai, Romai persikeitus į imperiją, metė šalin politikavimą ir atsidavė ypač mok- slui ir palaikymui bei praplatinimui jų senos kultūros, kuri dabar buvo vienatinė priežas- tis jų pasididžiavimo. Ačiu šiam atsidavi- mui mokslui, nevienu graikų akadēmija la- bai pagarsėjo. Užvis garsiausias gal buvo iš pradžių Athenų, o vėliau Alexandrijos (mie- stas Egipte kurį Alexandras Didysis įstei- gė), universitetai, kur turtingi romėnai siųs- davo savo sunus del mokiniimo. Didžiausi mokslininkai romėnų laikų buvo graikai.

Ketvirtame šimtetyje po Kristaus gimimo, Graikija jau buvo atgijus dalį senovės gerbuvio; šalis pradėjo vėl labiau apgyventa buti, ir žmonės netaip vargingai gyveno. Ko- mercija buvo ypač pradėjus bujoti, kuomet visa eilė nelaimių atsitiko. Apie 375 m. skaitlingi žemės drebėjimai padarė labai daug blėdies Graikijai, o netrukus po tam, milžiniška gauja barbarų visoghtų užpuo- lė šalį ir išpustijo kas tik papuolė ant jų ke- lio. Graikija per ilgą laiką vėl neatsigavo nuo šių nelaimių.

Graikai buvo labai prisirišę prie savo pagonių dievaičių ir ypač prie pagoniškos filozofijos, kuri tarp augštesnių luomų užė- mē tikėjimo vietą, kad krikščionių tikėjimas labai povaliai platinosi tarpe jų. Krikščio- njs imperatoriai nekarta bandė panaikinti pagonystę iš graikų tarpo, bet veltui. Žmo- nės jeigu apsikrikščydavo, tai darydavo tą savu noru, ir taip tik 600 m. po Kristaus gi- mimo, visa Graikija buvo krikščioniška.

5-tame ir 6-tame šimtmečiuose, Graikija, kuri po perisiskyrimo Romos imperijos į dvi dalis, buvo patekus po rytų arba Byzan- tijos (Konstantinopolio) imperija, daug nu- kentėjo nuo žemės drebėjimų ir barbarų už- puolimų. Šios nelaimės ir tų laikų romėnų imperatorių politika kuone visiskai išdildė liekanas senovės graikų kultūros tarpe Grai- kijos gyventojų. Imperatoriai norėjo suro- manizuoti graikus kurie, nuvarge, pasken- dė skurde, mažai priešinosi tam ir pagalius net nevadino save "helenais" (senovės grai- kų vardas) ale romėnais. Nuo pabaigos 6- to šimtmečio per suvirš šimtą metų didelės gaujos slavų nuolat atvyko Graikijon. To- kia didelė dalis Graikijos buvo pusta, kad šiem slavam nė nereikėjo atimti verste žemę nuo likusių graikų; jie tik apsigyveno ten ir viskas o graikai, jeigu nenorėjo gyventi tar- pe jų, (kas tankiausiai atsitiko), pasimdavo savo padarus ir eidavo gyventi į pa- jūrės miestus, kuriuos jie tvirtai apdrutino. Slavai labai pešdavosi tarp savęs, bet rodos nekludė graikų, nuo kurių jie labai dar- g išmoko, ir kurių įtekmei jie pamažu visišk- pasidavė. Apie 850 metais, šie slavai buvo vi- siškai įveikti Byzantijos kariuomenės ir net- rukus po tam, visi priėmė krikščionių tikėji- mą.

Tuo tarpu graikai, kurių miestai, ačiu pre- kybai, buvo tapę didžiai turtingi, buvo lyg ir vėl atgavę tautišką susipratimą; pamažu, po jų įtekme, romeniška Byzantijos imperi- ja persikeitė į graikišką imperiją; romėnų kalbos ir kultūros vieta užėmė graikų kal- ba ir atgaivinta kultūra, nors visi šios im- perjos žmonės dar vadinosi "rhoamaioi". A- pie 10-tame šimtetyje, net ir slavai jau buvo visiškai sugraikinti.

10-tame šimtetyje, bulgarai tapkiai už- puldavo ant Graikijos, ir nors buvo galutiniai sumušti, vienok išpustijo šiaurinę Graikiją, taip kad ten liko vien tyrai, kuriuose, į pa- baigą 11-to šimtmečio apsigyveno keleta va- lachų genčių. Graikų padėjimas šiuose laikuose po Byzantijos virše- nybe nebutų blogas buvęs, jeigu Byzantija būtų gana tvirta buvus juos apginti nuo užpuolimų užsienio tautų. Bet Byzantija ėjo vis silpnyn, galingi "barbarai" iš visų pusių užpuldinėjo ją ir atiminėjo jos placias teritorijas. Rytuose, ją vargino arabai persai ir vėliau turkai, iš šiaurės rusai, bul- garai, serbai ir valachai, iš vakarų italai ir frankai (francuzai).

1204 mete, frankai užėmė patį Konstanti- nopolį ir visą dabartinę Graikiją išskyrus mažą Epirus provinciją. Frankų bajorai pasidalino tarp savės visą Graikiją. Jie bandė įvesti savo kalbą papročius tar- graikų, bet tas jiems ne vy' o. Paop matydami kad graikų

tt. daug augščiau stovi negu jų pačių. Frankai liovėsi bande perkeisti dalykų stovį. Graikai gana tykiai pasidavė frankams, kurie nespauždė jų perdaug, tik reikalavo reguliariško užmokėjimo mokesčių. Graikų miestai ir jų prekyba visai nieko nenukentėjo nuo persimainymo valdonų.

Frankai bajorai valdė Graikiją net iki viduriui 15-to šimtmečio kuomet šalis pateko į turkų rankas, bet per apie paskutinį šimtmetį, jie valdė tik po viršenybe Byzantijos imperijos, kuri nors buvo daug nukentėjus nuo frankų užpuolimų, tuo tarpu buvo vėl atgijus. Tarp įvairių frankų valdonų ir tarp frankų bei byzantiečių tebėjo tankios ir gana kruvinos karės, bet patįs graikai mažai dalyvavo šiose karėse, kurios atsibuvo ant jų teritorijų. Turakai pradėjo užpuolinti Graikiją į pabaigą 14-to šimtmečio ir po nupuolimui Byzantijos (Konstantinopolio), 1453 m. visai užėmė tą šalį.

Turkai valdė Graikiją per suvirš 350 metų. Jie paliko graikams lokališką autonomiją, štuodami ypač didelę galybę graikų dvasiškijai. Graikai turėjo mokėti turkam 12-ies mokeskis bet jie buvo jau pripratę ilgų šimtmečių prie mokėjimo mokesčių vieniam tai kitiem valdonam. Kas lausiai sunkino ir įpykino graikus buvo, ad kas met turkai paimdavo tulą nuosimti raikų vaikų apie 10 ar 12 metų amžiaus, del užauginimo ir išlavimo ant džianisary. Priegtam graikai turėjo nemaža nukentėti nuo savo kaimynų turkų bei albanų, kurių dideli skaičiai buvo apsigyvenę Graikijoj. Vienok, pripratę prie prispaudimo, graikai per ilgą laiką nesipriešino turkam. Nuo 15-to iki pabaigai 18-to šimtmečio, Graikija buvo mušio laukas daugelyje karių, ypač tarp turkų ir Vėncijos. Šiose karėse graikai daug nukentėjo, užtai kad jų žemė buvo išteriota, išplėsta. Bet jie patįs aktyviškai mažai dalyvavo šiose karėse; tik jų jureiviai, kurie buvo pagarsėję nuo senų laikų, pagelbėdavo turkam jurij mušuose.

Nuo 1676 m. turkai daugiau neatėmė graikų vaikų ir pradėjo abelnai labiau garbėje laikyti graikus, kuriems jie vis tankiau suteikdavo valdiškas vietas. Per 18-tą šimtmetį, graikų buvis daug pagerėjo; jų turtas didinosi, ir įsteigimas daugelio mokyklų dar labiau pakėlė jų kulturišką išsilavinimą, kuris ir taip visą laiką buvo stovėjęs laug augščiau kitų Balkanų tautų. Galutinai ir vakarų Europa pradėjo interesuotis ikimu "paeinių garbingos senos Graikijos", aip vakariniai poetai juos vadino, nors iškrųjų, moderni laikų graikuose jau nebuvo labai mažai belikę tyro graikiško

1764 m. rusai prizadėjo paliuosuosius iš po turkų jungo. Graikų poebei mokslininkai taipgi pradėjo įkvėpti avo tautiečiams norą, atgauti liuosybę. Francijos revoliucija irgi labai sujudino graikus, kurie galutinai pradėjo rengtis prie sukilimo; graikai, taip ilgai prispausti, paniekinti, vėl atgavo dvasią, pasitikėjimą į save. Ir nieks taip nepagelbėjo atgavimui šios dvasios, kaip priminimas garbingos senovės Graikijos istorijos.

Raginami rusų, graikai, po vadovyste garsaus Alexander Ypsilanti, pirmininko svarbiausios graikų revoliucionierių draugijos, 1821 m., pradėjo sukilimą prieš Turkiją, del atgavimo laisvės. Nors Turkija jau buvo labai nusilpnėjus, netekus kur kas didesnės dalies jos senovės galybės, vienok revoliucionieriai vargu butų išlošę be pagelbos liktų europinių šalių. Ir taip jie kovoję per septynis metus, ir tankiai jau ką tik neapgalėti buvo; jiems pagelbėjo labai daug europiečių mokslininkų bei mylėtojų senovės Graikijos, siųsdami jiems pinigų ir patįs tankiai dalyvaudami karėje. Bet karė tikrai buvo išlošta, tik po Navarino mušio, 1827 m., kuomet anglų, francuzų ir rusų

laivynai neva per nesusipratimą sunaikino turkų laivyną. Ir nors tada graikai jau buvo apsiskelbę republiką, dalykai jiems nekaip ėjosi, ypač užtai, kad Francija, Anglija ir Rusija negalėjo sutikti tarp savęs kas link Graikijos rybų. Visgi galutinai, 1832 m., Graikijos rybos buvo nustatyta, jos neregulymybė apšaukta ir jai buvo duota už karalių princas Otto, sunus Bavarijos karaliaus. Anglija, Francija ir Rusija iš savo pusės, prizadėjo globoti Graikiją.

Karalius Otto valdė labai despotiškai iki 1843 m., kuomet graikai privertė jį suteikti jiems konstituciją. Bet ir gavimas konstitucijos nepakakino juos už tulo laiko, ir 1843 m., kuomet graikai privertė jį suteikti Jie norėjo patįs išsirinkti sau naują karalių, bet jų globėjos, Anglija, Francija ir Rusija, kurios nuolat kišosi į Graikijos dalykus, paskyrė jiem danų princą, Vilių Jurgį, kuris užėjo ant sosto 1863 m. kaipo karalius Jurgis I. Anglija tuom laiku atidavė Graikijai septynias dideles Ionijos jurij salas, kurias ji buvo laikius po savo globa nuo 1815 metų.

Karaliui Jurgiu I-mam nebuvo lengva valdyti; jis turėjo suteikti Graikijai naują labai demokratišką konstituciją ir turėjo daug vargo užlaikyti taiką tarp įvairių graikų politiškių partijų. Po rusų — turkų karės, 1881 m., graikai, kurie buvo užėmę dalį turkų teritorijos, stodami karėn neva iš simpatijos del Rusijos, gavo didelę plotį žemės nuo turkų, apie 13.395 ketvirtainių kilometrų. Per sekančius kelis dešetus metų, Graikiją draskė viduriniai partijų nesutikimai ir ją labai vargino blogas finansų stovis ir sunki mokesčiai. Apart to, neramūs graikai pradėjo vėl tvertis į slapta draugijas kurių tikslas buvo atgauti Macedoniją ir salą Kretą del Graikijos, Salos Kretos žmonės labai buvo neužganėdinti turkų valdymu ir, raginami slaptų graikų draugijų, nuolat sukildavo, už ką jie buvo vėl ir vėl sunkiai nubausti. Galutinai, dalykai-Krete taip virto, kad Graikijos valdžia turėjo pati įsi kišti, už ką Turkija apskelbė grakams karę, 1897 m. Graikai manė jog sumuš turkus, bet tame labai apsiriko. Jiems butų labai blogai buvę, jeigu kitos europinės valstybės nebutų įsikisę ir prikalbinę Turkiją taikintis. Graikai turėjo turkams užmokėti 20 milijonų dol. karės atlyginimo. Kreta vienok gavo autonomiją ir 1908 mete, jos parlamentas nutarė prisijungti prie Graikijos; šis prisijungimas buvo galutinai patvirtintas tik po pirma Balkanų kare, kuri ištkio 1912 m. Graikija kaip ir kitos Balkanų tautos apskelbė Turkijai tuomet karę neva del išgavimo autonomijos Macedonijai, bet ištikrųjų tik del padidinimo savo teritorijos. Šioje karėje, Graikija įgijo labai didelį šmotą žemės ir ypač svarbią prielauką Saloniki.

1913 m. Graikija su Serbija apskelbė karę savo pirmiau buvusiai tarkininkei Bulgarijai ir išlošus tą karę, jos teritoriją dar pasididino.

Karalius Jurgis buvo nužudytas kovo 6, kuomet 1913 m., nuvyko į saloniki kurią graikų kariumenė buvo keleta mėnesių pirmiau užėmus. Jo sunus, dabartinis karalius, Konstantinas I, tada užėjo ant sosto. Graikijos padėjimas dabartinėje karėje yra labai kėblus. Jos karališka šeima pritaria teutonams o didžiama žmonių gal labiau užjaučia (ar bent pirmiau užjautė) sąjungiečiams. Kariaujantieji yra rodos pasiryžę įtraukti Graikiją karėn. Bet pastaroji (arba bent valdžia) tu nenori, nes nežino kurion pusėn stoti. Gal ji ir bus įtraukta nenoromis į karę; bet jeigu ir nebutų įtraukta, tai ir dabar, neutralė bebudama, ji jau nukentėjo beveik tiek pat kaip ir kariaujančios šalys, nes ir taip dalis jos teritorijos yra užimta ir ją nuolat vargina iš visų pusių sąjungiečiai.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

DETROIT, MICH.

Detroito yra priskaitoma apie 5000 lietuvių. Nors ta skaitlinė nėra galutinai patvirtinta, bet vienok nėra didžiai klaidinga. Žinoma, yra daug vedusių ir pavienių. Čion yra apie 10 draugijų kurios visos gyvuoja nebgliausiai, kas yra pagirtina, bet tik neperdaugiausiai turi narių. Geistina kad pabustų lietuviai, rašytu si prie draugijų ne smuklėse praleistų jaunystės gražumą. Žinot gerai, jog alkoholis žmogui kenkia visada taigi jei norite atrastu nuo smuklių o negalit, tai užsirašykite gerą laikraštį "Amerikos Lietuvį" ar kitą kokį, nes tada turėsi užsiėmimą kaip skaitymą ir eiti į smukles; neturėsi laiko, norėsi dažnoti kas dedasi pasaulėje.

Dar patariu jog ne visi praleidžia smuklėse savo laiką, bet kiti darbuojasi del pagerinimo buvio ateityj, kas yra pagirtinas.

P. Detroitietis.

WEST FRANKFORT, ILL.

Kasyklose čionai gana gerai dirbama. Tik laiks nuo laiko, kokią dieną neišdirbama del stokos pletų (? Red.). Pas mus pradėjo jau labai šalti. Senesnieji šios apie linkės gyventojai sako, kad žiemą čionai nebudavo taip labai šalta. Tik pastaraisiais keliais metais žiema prasideda vis ankščiau ir rodos buna kas met šaltesnė.

Neprašytas.

NEWARK, N. J.

19 d. gruodžio, ALTS. 19 kuopa svarstė daug svarbių dalykų laike nepaprasto susirinkimo. Svarstyta kaip pritraukti daugiau narių į šią kuopą; įnešta įsteigti teatralį skyrų, kur jaunimas turėtų progą veikti del apšvietos ir dailės; taipgi nutarta ateityje įsteigti ir chora. Svarstyta kad įsteigti viešą knygyna, kuriame būtų visokių pažiurų knygų ir laikraščių, kad galima būtų turėti progą su visais apsipazinti. Nutarta surengti koncertą ir prakalbas ir pasklviesti už kalbėtoją Dr. J. Šliupą, o jei jis negalės būti, tai kita.

Reikia pažymėti, kad A.L. T. S. yra viena iš puikiausių organizacijų; ji jau yra legališkaai inkorporuota. Visiems tiem, kurie kitur nepriėmuli vertėtų čionai įsirašyti ir veikti kartu del tėvynės labo.

Ištvojimo mokesčiai nėra, tik reikia į mėnesį po 10 c. mokėti. Susirinkimai A. L. T. S. 19 kuopos atsibuna kas antras pirmadienis po pirmam, ant Lietuvos svetainės, 180-2 N. Y. Ave., 8:00 val. vakare.

Reporteris.

LOWELL, MASS.

16 d. gruodžio, LSS. 203 kp sulošė 4-veiksmy komediją "Vagis". Lošimas pasisekė nebglai. 17 d. gruodžio atsibuvo konferencija 6-to rajono. P. k. i. kal. š. Nor.

wood, Mass. Jis pasakė karštą prakalbą linkėdamas Lowelliečiam toliau darbuotis nepaisant visų užsipuldinėjimų. Taip-gi ragino visus rašytis prie socialistų arba bent išreikšti jiems simpatiją. Antras kalbėjo p. M. Dusevičia iš So. Bostono, apie klesų kovą ir sunkų darbininkų padėjimą. Pertraukoje jo prakalbos, padeklamavo p-lė M. Čiulaidžiūtė ir J. Kurkuckas. Antru atvieju, p. M. D. kalbėjo apie Lietuvą ir jos vargus ir ragino visus darbuotis prie išgavimo jai neprigulmybės.

10 d. gruodžio buvo mėnesinis susirinkimas L. Ukėšų Kliubo, kliubas jau gavo čarterį ir ketina kuogreičiausiai surasti kambary ir pradėti darbuotis.

Lowellietis.

LONDONAS, ANGLIJA.

Užstojus gruodžio mėnesiui, oras žymiai atšalo ir die nomis apsiniaukė, tai mato ma žiemos laikas. Tečiaus Anglijoj, didelių šalčių galima saktų nėra, ir oras lygiai žiemą, kaip ir vasarą dažnai mainosi.

Del įvairių kariškų priezaščių Londono lietuviai jokios literaturos, knygų, bei laikraščių negal išįsti savo broliams belaisviams Vokietijoj esantiems, tai didis smugis.

Tiktai galima siųsti pinigai; kaslink drapanų, tai apie tai neesu ištyręs ar galima siųsti ar ne. Pastaram laike Londono lietuviai ir vėl sudėjo apie keletą svarų, kas netrukus bus išsiusta į Vokietiją, belaisviams lietuviams. Pinigai siunčiami per Šveicariją lietuvių komitetui.

Ižymus lietuvis, Pranas Straskauckas turintis savo dirbtuvę dailidystės (staliorystės) ir apie kelį lietuviai pas jį turi darbus, be pertraukos ir pusėtinai uždirba, šiomis dienomis sunkiai susirgo ir tapo nugabentas į Londono, ligonbutį.

Kalnavertis.

MARGUMYNAI.

IŠMIEGA VISA ŽIEMA.

Nekuriuose, labai tolimose dalyse Rusijos, kuomet buna menkas užderėjimas ir maisto stoka, visa šeimyna sugula ant viršaus didelio pečiaus viduriniame kambaryje trobelės, kur gana tamsu ir taip išguli, nekaltant nei nesijudinant per visą žiemą. Jie pasikelia tik idėti naujoje opečių ir užvalgyti, la. so laiko truputi juodos duos pavilgintos ir vandens. Ipi elgdamiš, jie gali pgyventi per žiemą su labai mažai maisto.

KARĖS ISKĄŠCIAI.

Karė bus lėšavus Francijai iki ateinančio kovo mėnesio, \$14,520,000,000 (14 bil. 520 mil.). Anglija, kuri paskolino žymias sumas tulom mažesnėm kariaujančiom šalimi, bus išmokėjus \$18,000,000,000 (118 bil.). Tai yra sumos taip ml'škos, kad paprastas žm'šai negali nē supras Pirm karės nes turėjo ka

\$260,000,000, intereso ant šalies skolos. Dabar, karės dėlei, prie šios sumos dar prisidėjo \$500,000,000, taip kad Francija turi kas met išmokėti 760, milijonų dol. intereso.

Ir Francija nėra giliau įlindus į skolą negu kitos kariaujančios šalys. Priešingai, ji nėra taip blogame padėjime kaip didžiama jų, nes ji yra didžiai turtinga šalis. Vienok kykla klausimas, kaip galės ji, ir kitos šalys, paneštį šį sunkų jungą ateityje. Ar jos nuvargę žmonės galės išmokėti didžiai padidintus mokesčius?

IVEDIMAS KRIKŠČIONYSTĖS Į ALASKĄ.

Alaskos indijonai dabar beveik visi yra krikščionys. Jau per keletą gentkarčių misijonieriai gyveno tarpe jų ir darbavosi idant atversti juos nuo pagonystės į krikščionystę, taipgi idant sucivilizuoti juos ir sušvelninti jų žiaurų budą. Ir misijonierių darbai turėjo didelį pasisekimą. Kuomet rusai atrado Alaską, jos gyventojai buvo visiškai laukiniai. Rusai mažai padarė del jų sucivilizavimo, ir dar 10 metų nuo to laiko, kada Suvienytos Valstijos nupirko Alaską nuo rusų, gyventojai buvo tokie žiaurūs ir neprielankūs baltveidžiams, kad Sitka ir St. Michael, šiandien du gerai gyvuojanti miestai, buvo pabudavoti kaip tikros tvirtovės; naktimi vartai jų buvo uždaryti ir nė vieno indijono neleidžiama, kad neišskerstų gyventojus. Jeikas nors darė ištyrinėjimo kelionę į vidurį Alaskos, tai buvo tik dideliuose buruose ir gerai apsiginklavę; ir taip jie nežinojo ar surįžs gyvi ar ne. Bet dabar indijonai ir eskimai yra taip sušvelninti ir bent pusiau sucivilizuoti, kad vienas žmogus gali keliauti rogėse, kurias sunjš traukia, ir nieko nebijoti.

Misijonierių randasi Alaskoje visokių rusių; katalikų, tai yra ypač jezuitai; protestonų, baptistų, episkopų, presbiterijonų, liuteronų ir t.t. ir t.t. misijonieriai gyvena Alaskoje su visom savo šeimynom. Jų moteris ir dukteris užsiima lavinimu eskimų bei indijonų moterų, mokina jas kaip švariai namus užlaikyti, kaip valgi virti, siuti ir tt.

ŽINGEIDUS RUSŲ MOTORINIAI LAIVAI.

Pasaulė gana nustebino žingeidus anglų motoriniai trokai, arba "tankai" kaip patįs anglai juos vadino, kuomet jie pirmą kartą pasirodė ant Francijos karės lauko. Bet rusai ketina dar labiau nustebinti pasaulę savo naujai išrastais motoriniais laivais, kurie lygiai taip puikiai keliauja ant žemės ir ant vandens. Ant žemės, nežiurint kaip nelygi ji butų, šie laivai keliauja net iki 37 myl. ant valandos. Apie šiuos žingeidžius laivus dažnوتا neseniai laike provos tarp New Haven, Conn. kompanijos kuri juos padirbo ir japonų brokerių kompanijos kuri buvo

tybės" (beabejo Rusijos). Prova kilo iš priežasties nesutikimo apie pinigus, kuriuos reikėjo užmokėti už laivus.

Smulkmenų apie šiuos laivus negalima gauti; viskas laikoma didelėje slapybėje, bet sakoma, kad jie yra lyginai taip įtaisyti kaip anglų motoriniai trokai, ir yra apdengti labai drutais šarvais.

ŽYDAI UKINIKAI.

Paprastai manoma, kad žydai yra tikė tik į pramonę arba į taip profesijas. Bet tai yra didelė klaida. Lyg šiol žydai užsiėmė daugiausia vien pramone arba profesijomis užtai kad daugelyje valstybių Europoje, žydams nebuvo daleista pirkti žemę. Čionai, Amerikoje, kur visom rasėm, visiem tikėjimam yra suteikta pilna laisvė, žydai labai stvėriasi prie žemės pirkimo, prie ukininkavimo, ir turi tame didelį pasisekimą.

Neseniai Federacija Žydų Ukininkų Amerikoje laikė savo aštuntą metinį seimą New Yorke. Seime dalyvaavo daugelis labai atsizymėjusių žydų, taipgi ir socialistų kongresmanas Mayer London. Prakalboje įdeletus ponas London pasakė kad vienas geras žydas ninkas yra vertas 1000 dū advokatų arba gydytų arba net 20,000 žydų pkiurių.

Seime dalyvavo 162 delegatai, paeinanti ypač New Yorke, New Jersey, Connecticut ir Massachusetts. Federacija turi 57 organizacijas 9 valstijose, ir ypač užsiima kooperatyvishku veikimu.

ANGLIJOS DIDELIS ARSENALAS.

Anglijos didžiausias arsenalas (ginklų bei amunicijos dirbtuvė) randasi Woolwich'e, šale Londono. Šis arsenalas susideda iš labai daug įvairių dirbtuvių ir užima vietą 3 1/2 myl. ilgio ir 2 1/2 myl. pločio. Jis turi 120 mylių gelžkelio einančio tarp dirbtuvių. Prieš karę, Woolwich'e dirbo į 14,000 vyrų. Dabar ten dirba 50,000 vyrų, ir 17,000 moterų; darbas nestoja nė naktį nė dieną. Prie šio arsenalo dar prijungta kitos karės reikmenų dirbtuvės, stovinčios kitose apielinkėse Londono. kuriuose dirba dar 30,000 darbininkų, ypač moterų.

RUSAI PASIUNTĖ DAUG AUKSO AMERIKON.

Sakoma, kad per praeitus 25 mėnesius, Rusija išleido \$360,000,000 (360 milijonus) šioj šalyje del karės reikmenų, del amunicijos bei gelžkeliam reikalingų daiktų. Tik šiomis dienomis, į San Francisco atvyko japonų garlaivis Shinyo, atveždamas į Suvienytas Valstijas \$80,000,000 nuo rusų valdžios. Iš šios sumos, \$32,000,000 buvo aukse. Pinigai buvo pasiusti New Yorke, į J. P. Morgan and Co., kurie užmokės š...

ŠTAI TAMSTOS PROGA
Graiškai išmokyti anglų kalbos. Šis mokykla, šios mokykla, Tamsa imocis Anglijai, beti, rašyti ir skaityti visai nesijaudama šioje osone valandose. Mokiama per patį visose dalyse Amer. ir Kanados. Tuo, kurie gali atlikti mokykla, mokymus, kieno, dalykai ir vakarais. Čia galima išmokyti ir amerikiečių mokytojų.

DYKAI

PUOŠIMAS NAMU

Norėdami molenvoti, balyti ar popieruoti ir šep kaip nors adaryti, kreipkitės pas mus, atliksime labai gerai, gražiai ir už žemą kainą.

D. T. STANKUS, D. PETRA
372 MILLBURY ST
Worcester, Mass.

JIEŠKOKITE SAVUJŲ!

Rašykite į Lietuvą per Berlyno ir Petrogrado Komitetus. Blankos ir konvertai jumi sugatavoti randasi pas mus. Prisiųskite 25 c. apturėsite viską ko reikia prie rašymo ir pamokinimą kaip rašyti. Gavę žinią, kad giminės gyvi ir gyvena ant vietos siųskite pinigiską pagalbą.

ALTA NAVIČIA

VIETOS ŽINIOS

Nori daugiau mokesčių.

Worcesterio miesto gatvių srutų nuovadų ir vandenio departamento darbininkai pasiuntė šiomis dienomis delegaciją į City Hall, pas gatvių komisijonierių, reikalaudami pakėlimo mokesčių 50 c. ant dienos. Jie daro, kad tas yra būtina reikalinga iš priežasčių augstų pragyvenimo kainų. Daugelis kitų miestų jau pakėlė savo darbininkam algas. Komisijonierius prieš bandyti gauti miesto valdžios pritarimą prie pakėlimo mokesčių.

Trokmanas pasikorė.

Fred. E. Cowden, trokmanas, 45 m. amžiaus, pasikorė barnėje ant Austin gatvės 21 d. gruodžio. Sakoma, kad nesveikata ir didelis nusiminimas buvo priežastis savžudystės.

Baisi tragedija.

Labai baisi tragedija atsitiko 22 d. gruodžio, vakare. Nicholas Mckeown, mašinistas dirbantis del Boston and Maine geležkelio, išdirbęs virš laikį, ėjo namon geležkelio, kuomet traukinys atvyko iš užpakalio ir pataikęs į neaimingą žmogų, nuvilko jį per apie 75 mastus, baisiai utruškydamas juo kūną.

Kuomet lavonas buvo atrastas, jis buvo tik kruva sutruškytų kaulų ir suplėšytų, sukruvintų mėšų, visai nepašaušęs žmogų.

Nelaimingas žmogus buvo apie 45 metų. Jis palieka našlę ir septynis mažus kūdikius, kuriem šios Kalėdos buvo tikrai baisios.

Subatoje. 16 d. gruodžio Jonas Kriaučiūnas tapo labai sužeistas Randal Amunicijos dirbtuvėje. Mašina eksplodavo ir išmušė jam 5 dantis.

Pradingo lietuvaitė.

Ponia J. Bagurskienė, 26 Spruce gatvės pranešė policijai, kad jos duklė, panelė Veronika, 16 metų amžiaus išėjo subatoje po pietų neva į krautuvę ir nuo tada nesugrįžo namon. Motina net apsirgo iš nerimasties. Pradingusi mergaitė yra 5 pėdų 3 col. augščio, tamsaus veido ir plaukų, ir sveria apie 107 svarų.

Nusiskandino maudynėje.

Dr. Edwin H. Simmons, dentistas, 58 metų amžiaus, kuris kiek laiko atgal bandė nusizudyti užsitroskindamas gazu, bet buvo atgaivintas ir nuvežtas ligonbutin, antru kartu bandė nusizudyti ir šį kart pasekmingai. Kučios ryte jis nusiskandino maudynėje ligonbutyje. Priežastis savžudystės buvo nesveikata.

Worcesterio L. S. F. Skyrius surinktos aukos L. D. (Pradžia 51 No.).

- R. Čiras 3.73
- J. Cepavičia 3.42
- M. Tumosienė 5.01
- M. Tumosienė 6.52
- 4.00

V. Verbickas ..	2.55	A. Visockiūtė ..	3.47
J. Skliutas ..	7.42	P. Nalivaika ..	1.45
J. Jodelis ..	6.13	Kosolis K.	6.87
M. Saliūtė ..	5.16	T. Lazdauskiūtė ..	3.80
A. Saliūtė ..	3.63	M. Paulauskienė ..	4.52
Z. Miliauskienė ..	3.97	O. Balniūtė ..	6.07
A. Rulkauskas ..	6.52	A. Bušas ..	2.55
J. Bagutckis ..	2.06	V. Galickas ..	3.38
F. Spakauskas ..	3.48	J. Ješauskas ..	3.54
V. Salinienė ..	2.90	V. Bernotas ..	1.68
M. Salulionis ..	5.79	J. Burokas ..	3.04
K. Williams ..	5.52	O. Šeštoka ..	4.65
A. Aarbačauskas ..	3.73	A. S. Laukimas ..	4.78
V. Galickas ..	11.99	Z. Burokienė ..	7.75
S. Bakunskis ..	3.19	J. Navikaitis ..	7.06
P. Kuginis 2 box ..	7.87	M. Petkunienė ..	1.54
K. Butė ..	4.48	M. Sakockienė ..	7.0
P. Batonas ..	0.1	J. Jurgelionis ..	1.21
V. Snoras ..	3.76	F. Spakauskas ..	1.32
A. Miliuskas ..	10.37	F. Bučinskas ..	4.76
K. Vaitkus ..	3.42	J. Dalilionis ..	7.94
W. Tamonis ..	7.6	L. Valinčiauskas ..	2.16
J. Vilkauskas ..	3.64	Baksuose surinkta ..	727.63
J. Balanias ..	4.73	Lietuvių Svetainėj. ..	32.57
A. Ceplikas ..	3.69	Buvo išde ..	50.74
A. Timinskas ..	7.77	Paliudijimas parduotas ..	3.00
T. Tropienė ..	2.16	10-tą dieną gruodžio 1916 ..	m. Šelpimo Fondas surengė ..
V. Juškevičia ..	5.60	Koncertą su paveikslais ..	Vernon Theatre, aukų surinkta ..
P. Balčiūnas ..	1.76	\$100.00.	Viso pinigų surinkta ..
J. Kalekauskas ..	4.94	Liet. Dienos rengimo ..	Kasos globėjai.
P. Jeleškis ..	63	J. Siuskus,	
V. Motictis ..	4.22	K. Stankus. . .	
M. Žizas ..	4.06	Už aukas tariam širdingai ..	aciū.
M. Rubikienė ..	3.87		
W. Visockis ..	3.82		
J. Varačkas ..	3.60		
R. Jesdauskas ..	4.27		
J. Gustaitis ..	4.01		
P. Dėdynas ..	91		
J. Trumpiūtė ..	6.46		

MOTERŲ SKYRIUS

QUEEN WILHELMINA.

Holland's Ruler Whose Peaceful Country Is In Midst of War Area.

Photo by American Press Association.

Holandijos karalienė Wilhelmina.

Hackensack, N. J. randasi moteris barzdaskutė.

Karės reikalai privertė Anglijos moteris dirbti naminiuose fabrikuose.

Holandijos parlamentas nutarė vienbalsiai, kad moterų lytis ateityje nebus priežastis sulaikymo jų nuo balsavimo.

Panelė Mabel Blackburn, išrado batus, kurie uždėti ant arklų kofų, sulaiko juos nuo paslydimo ant šlapių gatvių.

Ponia Narsis Burns iš Waxahachie, Texas, kuriai neseniai sukako 110 metų amžiaus, turi 110 anukų ir

Dvi jaunos merginos seseris, gyvenančios netoli Huffsdale, Pa., šiemet uždirbo \$2.400 nuo dviejų margų žemės ant kurių jos užaugino kopustus.

Ant rusų geležkelių dabar dirba 12,000 moterų; jos užima visokias vietas.

Iš 225 moterų, kurios buvo kandidatės Kansas valstijoje del įvairių urėdų, 151 buvo išrinktos.

Panelė Mary M. Patrick prezidentė Konstantinopolio moterų kolegijos, sako, kad ta kolegija nieko nenukentėjo nuo karės ir gerai stovi. Kolegija turi 400 studentėių.

Londono moteris jau pradėjo suktyt pypkes ir cigarus.

Sakoma, kad moteris pramoninkės yra teisingesnės už vyrus.

Ant Anglijos geležkelių dabar dirba ir moteris breikmanai.

Suvenytų Vastijų žemdirbystės departamentas ieško moterės eksperto nekuriuose žemdirbystės šakose. Šiai moterei bus mokama nuo \$1,800 iki \$2,400 ant metų.

Panelė Nellie R. Hamill, pirmiau buvusi perdėtinė Williamsburgo ligonbučio, Brooklyne, N. Y. netrukus taps pirma perdėtinė geriausiai išsityto ligonbučio šioje vietoje. Ligonbutį plečiasi universiteto profesorius Day.

Ponia A. S. Hemrich yra aviatorė (orlaivininke) italų karjumenėje.

Vokietijoje dabar 35,000 moterų dirba ant geležkelių o Francijoje 32,000.

Bessie Arnell, ligonių džiūrėtoja gyvenanti Chicagoje, neseniai gavo \$500,000 nuo senos moteries, kurią ji kadaise dažniurėjo.

Ryžių pudingas be kiaušinių.

1 kvortą pieno, 1/2 puodelo ryžių, 8 šaukštukus cukraus, 2 valgomą šaukštą sviesto, 1 šaukštuką vanilios, truputį citrinos arba cinamon. Išplaus gerai ryžius, sumaišyk viską ir supilk į medinį arba paliavotą bludėlį. Kepk nuo 1 1/2 iki 2 valandų, vidutiniai karštame pečiuje. Jei už J. Kučinskui . . . 3.00 10-tą dieną gruodžio 1916 m. Šelpimo Fondas surengė koncertą su paveikslais Vernon Theatre, aukų surinkta \$100.00. Viso pinigų surinkta \$913.94. Liet. Dienos rengimo Kasos globėjai.

Marmorinis pyragas.

Gerai sumaišyk 1/2 puodelo sviesto su 1 puoduku cukraus; pridėk gerai išplaktus trynius dviejų kiaušinių. Gerai išplakt, tada pridėk pramainu, du trečdaliu puoduko saldaus pieno ir 2 puoduku miltų (pastry flour) išsijotų kartu su 3 šaukštukais baking powder. Įmaišyk 1 šaukštuką citrinų esencijos (lemon extract) ir lengvai išmaišyk stipriai išplaktus baltymus 2 kiaušinių. (Baltymai turi būti taip išplakti, kad neišpuola, kuomet apverti bliudelį, kuriame juos plakei.

Išimk pusę šio mišinio į kitą bliudą ir pridėk prie jo 1 išplaktą kiaušinio trynį, 1 šaukštuką molasses ir po 1/2 šaukštuko cinamonų, nutmego ir gvaizdikų (cloves). Ištauokuok gilią blėtą, įpilki pirmą balsvą mišinį o ant viršaus tamsų mišinį. Kepk apie 45 minutes arba iki iškeps vidutiniai karštame pečiuje.

Riešutų pyragas.

1/2 puoduko sviesto
1 ir pusę puoduko cukraus.
3 kiaušinius
2 šaukštuku baking powder
2 1/2 puodukų miltų (pastry flour)
Du trečdaliu puoduko pieno,
1 puoduką riešutų (bile kokių).

Jis pagelbės ir tau, kaina \$1.00 aptiekose, nuo užsisenėjusio reumatizmo ir neuralgijos yra tikras botagas prieš kurį negali pasistatyti. Trinerio Linimentas duoda greitą pagelbą, labai naudingas atsitikimuose: grįžtelėjimo, sutynimo, pučkų. Gali gauti Trinerio Auksuotą kalendorių prisijusdamas 10 c. už pasiuntimą. Jos Triner Mfg. Chemist, 1333 - 1339 S. Ashland ave., Chicago, Ill

PUKIAUSI
ALBUMAI
PARSIDUODA
"AMERIKOS LIETUVIO" IŠLEIST
15 Millbury Street, Worcester, Mass.

GERBIAMI SKAITYTOJAI

"AMERIKOS LIETUVIO."

Šiose paskiausiose dienose meldžiame vsų mūsų skaitytojų, kurių prenumėratos pasibaigė atnaujinti savo prenumeratą. Zinokite, broliai ir sesers, kad laikraštys negali eiti jumi dovanai. Iš priežasties visokios brangenybės. Labai meldžiame jus panaujinti savo prenumeratą. Kiekvienas atnaujinęs prenumeratą gausite labai naudingą knygą apsakymą A. M. Martaus, kaip mūsų broliai bėgo iš Lietuvos pavyti spragstančių bombų. Taipgi prieš Naujus Metus turėsite puikų sieninį kalendorių, šis kalendorius vienas iš gražiausių su Lietuvos mapa viduryje, o aplinkui mapą Lietuvos kunigaikščiai, kurie labai maloniai primins jumis galybę mūsų praeities - ir dabar kylančią Lietuvą iš grabo. Taipgi mes kviečiame jumi mieli broliai duoti "Amerikos Lietuvį" savo draugams, kaip dovaną.

Pieno sriuba.

Du dideliu cibuliu, 4 ar 6 bulves, pagal didumą, truputį salierų ir 3 riekutes sudžiuvusios baltos duonos. Supiaustyk cibulius, bulves ir salierus į mažus šmotelius ir viryk kartu su duona apie kvortoje vandens iki bus tiršti. Reikia nuolat maišyti ir šadėti daugiau vandens jeigu reikalinga; viryk povaliai, per apie valandą. Tada perleisk per dratinį koštuvą arba slytuką. Pridėk apie du ar tris puodukus verdančio pieno ir druskos bei pipirų pagal skonį. Kartą pridėjus pieną, jau daugiau nereikia virti.

SVARBIAUSIA REZOLIUCIJA

NAUJIEMS METAMS.

Naujų Metų rezolucijos daromos su geru noru, bet greitai užmirštos. Palaikyk nors šitą atmintyje, kad tu prižiūrėsi savo pilvą su pagalba Trinerio American Elixir Karčiojo Vyno ir užlaikyk tą atmintyje. Šioji geroji gyduolė išvalo žarnas priduo da apetitą ir pagelbsti grumuliojimą. Jos pagelba užkietėjime, riagėjime, skausme galvos, nerviškume, permamos gyvenimo ir abelno nusilpnėjimo, pilvo nesma gumų kasyklų aplinkėse yra labai didelė pagelba. Skaityk šitą Lapkričio gromatą: "Walnut Creek, Cal. Triner American Elixir Karčiojo Vyno rekomenduojamas. Yra pagirtas ligoniams, aš vartojau su gerom pasekmėm E. C. Campbell".

PARSIDUODA!

Namai - Farnos!

Palei šv. Kazimiero Bažnyčią, 18 kambarių trijų tenementų stuba. Maudynės, loviai del skelbimo, gesas, šiltas vanduo. Gražus didelis lotas. Kaina tik \$6500. Ver ta \$7500. Turi būti parduota laike dviejų savaitių.

Dorchester Street.

Nauji 18 kambarių trijų tenementų stuba. Visi naujos mados įtaisymai. Graži vieta. Didelis lotas. Kaina pigi sulyg šios stubos vertės.

So. Worcester.

12 kambarių 3 tenementų stuba. Gesas, maudynės, nemažas lotas. Kaina tik \$4000. Mažas įnešimas.

59 Akrų farma.

10 c nuo Worcesterio, netoli elektrinkaro. Didelės trobos, miškas, derlinga žemė, didelis sodas. Kaina \$2,800. Uguelis kitų mažų ir dirbamų, namų įvairuose stuoose miesto parsiduoda žomis kainomis. Teiraukis jas: 3 Millbury

PAJIEŠKOJIMAI.

Pajieškau Baltraus, Antano ir Agotos Kvederavičių; Juozo ir Igno Pacenkų, visi paeina iš kaimo žuvinto. Krosnos valščiaus.

Taipgi pajieškau Juozo Čižausko iš Metelicos, parap Metelių, paeina iš Kalvarijos Apskričio, Suvalkų Rėdybos.

Girdėjau kad Pacenkai gyvena Brooklyne.

Meldžiū Jų visų atsišaukti ant šio adreso: Antanas Čižauskas, 1217 S. 12 Str SHEBOYGAN, WIS, (1)

Pajieškau savo brolio Jono Jureliuno, paeina Suvalkų gm. Seirijų apskr. Seirijų gm. Avizėnių kaimo. 8 metai Amerikoje, gyvena Ernest, Pa. Jis pats ar pažįstami malonėkite pranešti.

M. Alksnienė, 53 Maple st. Hudson,

Pajieškau savo giminių, pavičiukų iš Kuprių 1 Wladyslavovo pav. Suvalkų gub. Taipgi ir kitų giminių. Malonėkite parašyti po šiuom adresu: Mikolas Maksvitis, Skzlow M. Litovskii Komitet, Mogilev gub., Russia.

NAMAI PARSIDUODA.

Naujas namas po 6 rūimus gas. electra, kieto medžio padlagas, brangus įtaisymas, rendos po \$18. į mėnesį. Prekė \$7000 \$1000 įnešti.

Ward st. 2-ji namai su maudyklėmis gasais ir šyluma. Prekė tik \$6800. Pasiskubinkit pirkti. Jonas Burokas, 12 1/2 Millbury st. Ant antrų lubų.

28 d. gruodžio, 1916 m. Lietuvių Vyčių 26 kuopa statys veiksmingą "Milijonai Vandenyj", Drankiuose veiksmuose, Lietuvių Svetainėje, 20 Waverly st., Worcester, Mass. Įžanga - suaugus 25. Vaikams 15 c. Kviečia L. V. 26 KUOI

DIDELIS BALIUS!

L. Vyčių 26 kuopa miero Parapijos gruodžio, 1916 m. Pradžią vakare. Svetainėje Fathe thew's, Green St. Įžanga tik 25 c., drapanų padėjimas dykai. Kviečia visus, reng. KOMITETAS.

Tel. Cedar 2404
DR. F. B. PUSKUNIGIS
17 MILLBURY STREET, WORCESTER, MASS.
Priimaligoniūs sekančiose val. nuo 8 iki 11 prieš piet, nuo 1 iki 3 po piet, nuo 7 iki 9 vakare.

Lietuviška Barbernė

Pirmos klesos. Barberiška darba atliekam pagal visokias madas, kokios tik yra. Parduodu britvas, gyduoles nuo pleiskanių ir nuo slinkimo plaukų ir visokius įrankius prie skutimo barzdų. Britvų kaina nuo \$3.00 iki \$6.000. Prie britvų duodu dovanų bonka gyduolių, nuo plaukų slinkimo ir nuo pleiskanių. Taipgi siunčiu ir į kitus miestus.

Kreipdamiesi per laiškus siųskite už 2 centu kraštą, li del atsakymo.

Pasarga del vyrų: einate į barbernė skustis švaresnes vietas. Barbernėse daug žmonių.